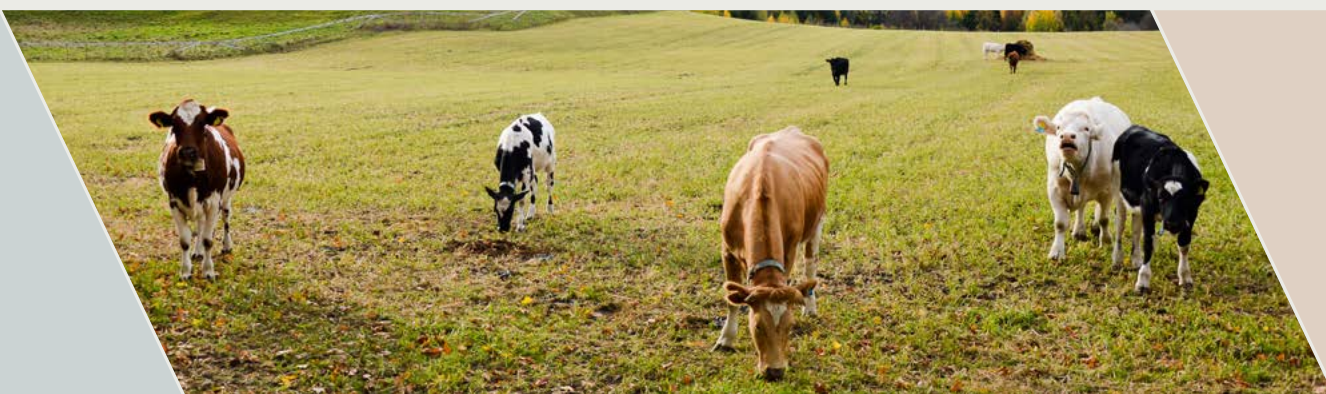

ÅRSRAPPORT 2020

**VARIG
HADELAND
FORSIKRING**

Vi gjør Hadeland tryggere!

Innhold

Varig Hadeland – fortid og framtid	4	Balanse	18
Leder	6	Kontantstrømoppstilling	20
Ansatte	8	Egenkapitalendring	21
Våre markedsområder	9	Noter	22
Hovedposter/nøkkeltall	10	Revisors beretning	43
Tillitsvalgte	12	Definisjoner – faguttrykk	46
Styrets årsberetning	14	Varigfondet, hjertestartere	48
Resultatregnskap	16	Vi støtter lokalsamfunnet	50

Foto: BT. Stokke

Varig Hadeland Forsikring – fortid og framtid

1855

Gran-Brandbu
Brannkasse etableres

1858

Jevnaker-Lunner
Brannkasse etableres

1922

Ble samarbeidspartner
med Samtrygd

2021

Avslutter samarbeidet med Gjensidige og starter
nytt samarbeid med Frede Forsikring

2020

Varig Hadeland Forsikring 165 år

166 år som lokalt forsikringsselskap

Varig Hadeland Forsikring er nå inne i sitt 166. år som lokalt forsikringsselskap og skadeforebygger. I 2018 byttet vi navn fra Hadeland Gjensidige Brannkasse til Varig Hadeland Forsikring, men vår historie og visjon har vi med oss videre.

Vi er tilstede lokalt, kjenner kundene våre og er en aktiv skadeforebygger. For våre kunder betyr dette at vi aldri er langt unna når de har behov for hjelp. For oss betyr det en meningsfull arbeidsplass som vi er stolte av.

En bransje i rask endring

I en bransje som er i rask endring må vi som alle andre følge med på utviklingen og sikre at våre kunder har et godt tilbud digitalt, men vår strategi skiller seg fra de fleste andre aktører i vår bransje. I tillegg til å ha et godt tilbud digitalt skal vi som lokalt og kundeeid forsikringsselskap tilby noe mer.

Vi kjenner våre kunder

Vi har et team med erfarne kunderådgivere som kjenner kundene sine, hjelper kundene med å skreddersy forsikringer etter sitt behov, og i tillegg er en samarbeidspartner innen skadeforebygging.

De fleste forsikringsselskaper i dag har en strategi om å kutte kostnader i form av automatisering. Vi har valgt å gå i motsatt retning og har mange ansatte, sett i forhold til vår kundemasse.

Trygt og godt

Vi vet at skadeforebygging hjelper og den største kostnaden innen forsikring er ikke personalkostnad, men utbetaling etter skader. Derfor ønsker vi å strekke oss langt for å forebygge skader både i form av rådgivning og tilskudd til skadeforebygging, samt bidrag til det lokale brannvesenet. Dette er trygt og godt for både kunden og oss.

1969

Fusjon mellom Gran-Brandbu Brannkasse og Jevnaker-Lunner Brannkasse

1974

Fusjon mellom Samtrygd og Livsforsikringselskapet Gjensidige

1995

Samarbeidsavtale med Sparebank NOR – nytt navn blir Gjensidige NOR

2005

Samarbeidet med DNB-NOR avsluttes

2018

Hadeland Gjensidige Brannkasse bytter navn til Varig Hadeland Forsikring

2007

Gjensidige Bank gjenoppstod

Det viktigste hensynet å ta er tryggheten til våre kunder. Det er også et faktum at det å for eksempel forebygge en brann er bedre både for miljø og økonomi enn å bygge opp igjen etter en skade.

Tusen takk til alle våre kunder og samarbeidspartnere for tilliten. Vi er stolte av vår historie og har respekt for at tidene forandrer seg.

En ting forandrer seg ikke
– vi skal hjelpe folk med folk

For å ivareta vår
fremtid som lokalt
og kundeeid
forsikringselskap
har vi gjennom-
ført store og viktige
endringer for
Varig Hadeland
Forsikring

LEDER

2020 ble året hvor vi foretok selskapets største endring siden 1855. Varig Hadeland Forsikring, eller brannkassa som vi fortsatt kalles, gikk ut av samarbeidet med Gjensidige og etablerte nytt samarbeid med Frende Forsikring. Endringen har vært grundig vurdert i generalforsamling og i styret over de siste to årene og et enstemmig styre har støttet administrasjonen i dette arbeidet. Sammen med Varig Forsikring Nordmøre og Romsdal og Varig Orkla Forsikring har vi nå etablert et fremtidsrettet samarbeid med Frende Forsikring.

I forbindelse med avviklingen av samarbeidet med Gjensidige har vi måttet gå rettens vei for å få Gjensidige til å holde seg til avtaler og lovverk. Vi har vunnet fire rettssaker mot Gjensidige samt blitt tilkjent saksomkostningene i samtlige saker. Dette har vært en krevende prosess som også har vist oss hvor viktig det er å være ryddig i alle forhold.

Større muligheter

I løpet av året har vi utvidet konsesjonsområdet fra å gjelde Hadeland til og gjelde Norge. Vi har også utvidet vår konsesjon fra å gjelde brann/natur til også å omfatte alle andre skader på bygning. Begge disse endringene vil gi oss gode vekstmuligheter fremover.

I vårt nye samarbeid er mulighetene større enn på lenge. Vi har derfor ansatt fire nye medarbeidere og ser veldig frem til fortsettelsen for Grans eldste bedrift.

Gode resultater til tross for flere store skader

I vårt 166. driftsår fikk vi svake resultater i vår forsikringsvirksomhet. Fire branner er langt over vårt gjennomsnittlige nivå som ligger fra en til to branner per år. Til tross for store svingninger i kapitalmarkedet endte året med et svært godt finansresultat og vi kan vise til et godt samlet årsresultat på 11,9 mill.

Koronasituasjonen har påvirket våre kunder og oss gjennom året. Vi har prioritert å være tilgjengelige for våre kunder med alle nødvendige smittevernstiltak.

Vår strategi

Vår strategi handler om å ta vare på lange og gode kunde-relasjoner samt å drive aktivt med skadeforebygging. Dette er lønnsomt både for oss og våre eiere, altså kundene. Å drive aktiv skadeforebygging er fortsatt en av våre viktigste

oppgaver. Det er bra for kunden og bra for oss som forsikrings-selskap. Vi bruker årlig opp mot 1 mill. på skadeforebyggende tiltak hjemme hos våre kunder. Vi fortsetter vårt samarbeid med brannvesenet i Lunner/Gran og på Jevnaker. *Trygt Hjem for Alle* og *Varig Trygghet* er to gode prosjekter for å gjøre Hadeland tryggere.

Varigfondet eies av selskapet og pengene som deles ut kommer fra 166 års kapitalforvaltning og forsikringsvirksomhet. Varigfondet bidrar godt i mange lag- og foreningskasser på Hadeland. Gjennom Varigfondet bidrar vi i lokalsamfunnet og til å sette et varig fotavtrykk for selskapet. Skadeforebygging er som nevnt en viktig del av selskapets virksomhet og dette understøttes også av Varigfondet.

Vi forsøker hver dag å etterleve vår visjon;

«Vi gjør Hadeland tryggere»

Sterkere lokalt

I vårt nye samarbeid ligger det mange muligheter for å kunne være tydeligere som lokalt selskap. Vi har nå vår egen merkevare for selskapet og for Varigfondet.

Vi kan lettere fremstå som en selvstendig enhet og det er enklere for markedet å forstå at vi er lokale og at beslutningene tas hos oss. Vi gjør våre innkjøp lokalt i større grad enn tidligere og handler helst av egne kunder.

Vårt eierskap i Frende Holding gir oss innflytelse på en helt ny måte. Vi er svært aktive i å utvikle produkter og kunde-programmer som eiere. De øvrige eierne i Frende Holding har samme lokale strategi. Dette sikrer rask og målrettet utvikling av oss og av Frende til fordel for våre kunder. Valget av Frende som ny samarbeidspartner ble også avgjort av at Frende har svært fornøyde kunder etter skade. Frende har vunnet slike kåringer i Norge de tre siste årene. For oss er det svært viktig å samarbeide med aktører som leverer den aller beste kvaliteten.

I skrivende stund registrerer vi med stor glede at kundene er svært lojale og følger oss videre i vårt nye samarbeid. Vi er ydmyke og takknemlige for dette og skal gjøre alt vi kan for å ivareta den store tilliten våre lojale kunder og eiere viser oss.

Jakob Ruud, adm. direktør

ANSATTE

ADM- INISTRASJON

Jakob Ruud
administrerende direktør

Hanne Hellerud Thoen
markeds-/salgsleder

Anne Berit S. Svartaas
administrasjonssekretær

PRIVAT- MARKED

Trond Myrvang
senior kundefrådgiver

Marte Risendal
kundefrådgiver

Jane Johnsen
kundefrådgiver

Kim Daniel Larsen
kundefrådgiver

Kjetil Skaufel
senior kundefrådgiver

Knut Olav Strømsæther
kundefrådgiver

Nora Linset
kundefrådgiver

NÆRINGS- LIVSMARKED

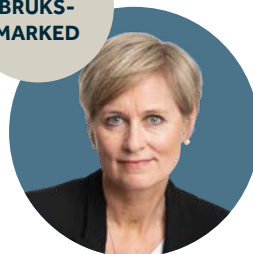

Martine Sønsteby
kundefrådgiver

Øyvind Løvaas
kundefrådgiver

LAND- BRUKS- MARKED

Inger Knoph Tingelstad
landbruksassurandør

Knut Magnus Lund
senior kundefrådgiver

VÅRE MARKEDSOMRÅDER

Vi er **tilstede i vårt nærmiljø**, og er **eid av våre kunder**.
Fra vårt kontor i Gran skaper vi trygghet gjennom skadeforebygging og salg av skade- og livsforsikring.

Vi tilbyr alle type forsikringer, og hjelper deg med å velge riktige forsikringer.

PRIVATMARKEDET

Komplette løsninger innen person- og skadeforsikring samt pensjon og bank.

Våre rådgivere i privatmarkedet er:

Trond Myrvang, senior kunderådgiver

Jane Johnsen, kunderådgiver

Hanne Thoen, salgsleder og markedsansvarlig

Knut Olav Strømsæther, kunderådgiver

Marte Risendal, kunderådgiver

Kim Daniel Larsen, kunderådgiver

Nora Linset, kunderådgiver

NÆRINGSLIVSMARKEDET

Fullsortimentsleverandør til næringslivskunder.

Våre rådgivere på næringsliv er:

Martine Sønsteby, kunderådgiver

Øyvind Løvaas, kunderådgiver

LANDBRUKSMARKEDET

Vi tilbyr alle forsikringer i tilknytning til landbrukseiendommer og drift av disse.

Våre rådgivere innen landbruk er:

Inger Knoph Tingelstad, landbruksassurandør

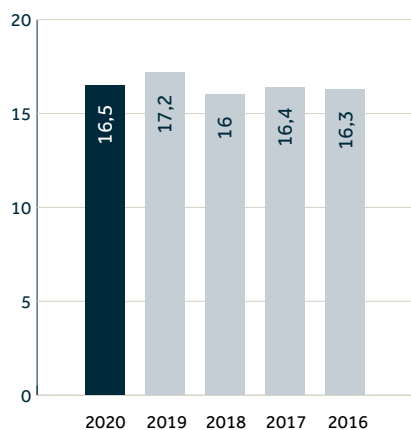
Knut Magnus Lund, senior kunderådgiver

HOVEDPOSTER I ÅRETS REGNSKAP / NØKKELTALL

	2020	2019
Teknisk regnskap for skadeforsikring		
Forfalt premie for egen regning	16 107 896	17 078 903
Premieinntekt for egen regning	16 498 916	17 225 528
Erstatningskostnader for egen regning	-14 811 961	-7 295 213
Andre forsikringsrelaterte inntekter	10 864 035	10 262 003
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-5 000 885	-4 405 318
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	-14 580 406	-11 486 691
Resultat av teknisk regnskap for skadeforsikring	-7 030 301	4 300 308
Inntekter fra investeringer	18 413 138	27 109 100
Resultat av ikke teknisk regnskap	18 413 138	27 109 100
Andre inntekter og kostnader	-247 163	-203 221
Skattekostnad	930 789	-2 136 280
Andre resultatkomponenter	-173 988	-341 456
Totalresultat	11 892 475	28 728 452
<i>Disponeringer</i>		
Endring i avsetning til naturskadefond	-450 057	1 358 772
Endring i avsetning til garantiordning	-20 935	-18 830
Avsatt til utbytte	-2 015	1 992 904
Aktuarielle gev./tap på pensjon	-173 988	-341 456
Overført til annen opptjent egenkapital	10 160 975	23 497 970
Overført til Varigfondet	2 987 996	2 239 092
Overført fra egenkapitalfond	-609 501	0
Sum disponeringer	11 892 475	28 728 452

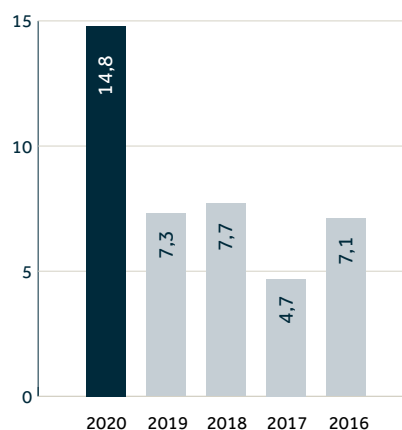
Premieinntekter

NOK mill

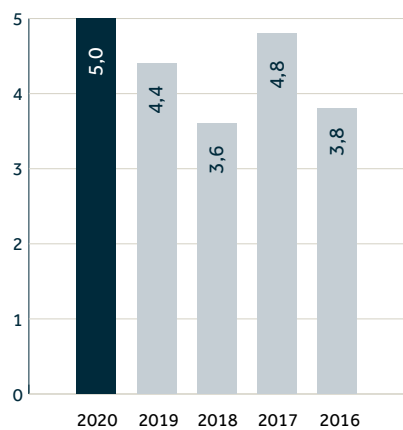
Erstatninger

NOK mill

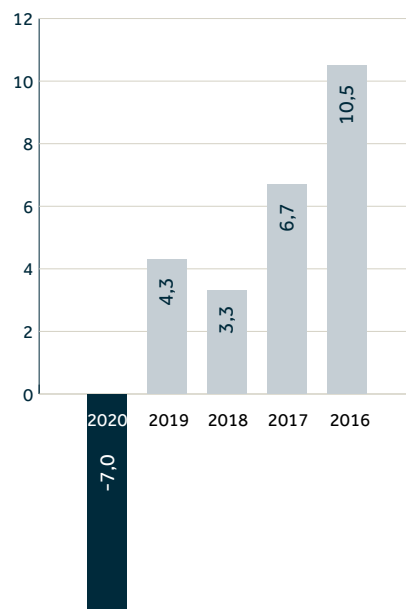
Driftskostnader

NOK mill

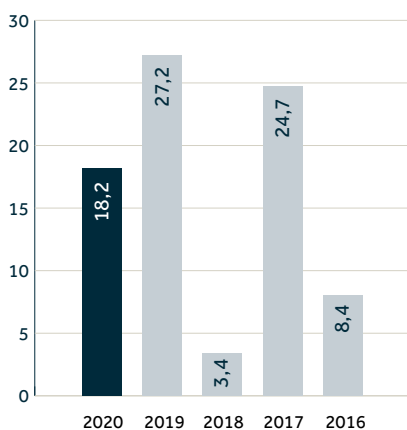
Teknisk regnskap

NOK mill

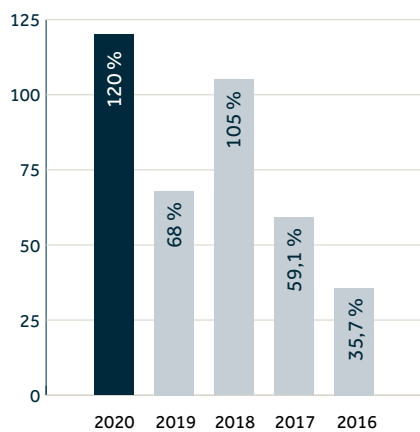
Ikke teknisk regnskap

NOK mill

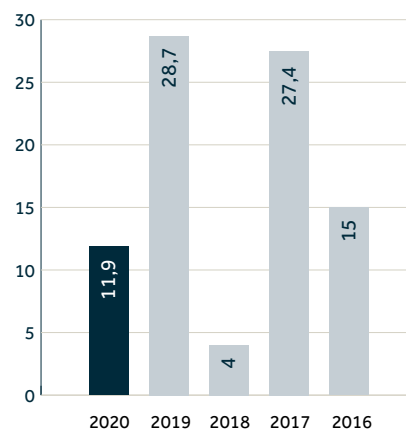
Combined ratio

%

Resultat

NOK mill

Tillitsvalgte

STYRET

Jan Helge Ekeren
leder

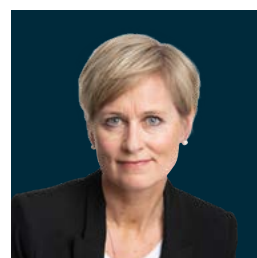
Dagfinn Edvardsen
nestleder

Kari Marie Engnæs

Heidi Horn Mossing

Inger Knoph Tingelstad
ansattrepresentant

VARAMEDLEMMER

1. Stine Lunde Lynne

2. Hans Gustav Borch

Hanne Thoen
ansattrepresentant

VARIGFONDET

Hilde Roen Munkelien
leder
valgt av generalforsamlingen

Kari Marie Engnæs
valgt av styret

Heidi Horn Mossing
valgt av styret

Gudbrand Tingelstad
valgt av generalforsamlingen

Jakob Ruud
fast medlem

GENERALFORSAMLING

Gran

	På valg
Kari Ballangrud	2023
Bente Sønsteby Klæstad	2023
Knut Magnus Lund	2023
Gunnar Gisleberg	2023
Anne Tingelstad Wøien	2023
Marit Staxrud Olerud	2021
Jane Johnsen	2021
Gudbrand Tingelstad	2021
Kari Marie Engnæs, styremedlem	2021

Lunner

Trygve Brandrud	2023
Hilde Roen Munkelien, møteleder	2023
Berit Sunnset	2023
Johnny Gangsø	2021
Trond Myrvang	2021
Martine Sønsteby	2021

VALGKOMITEEN

	På valg
Kari Sletta	2021
Øistein Lindstad Heggen	2023
Anne Ballangrud	2022

Jevnaker

	På valg
Helge Brørby	2021
Hans Gustav Borch	2021

Varamedlemmer

1. Ulf Oddvar Rogneby	2021
2. Marit Moen Nordstoga	2021
3. Øyvind Otto Løvaas	2021
4. Henrik Brørby	2021

REVISJON

Deloitte

Styrets årsberetning for 2020

VIRKSOMHETENS ART OG HVOR DEN DRIVES

Varig Hadeland Forsikring (VHF) er et gjensidig lokalt forsikringselskap med konsesjon for brannskade, tingskade og naturskade i Norge. Selskapet har sitt kontor i Gran sentrum og hadde i 2020 sitt 166. driftsår.

Selskapet er eid og styrt av medlemmene. Medlem er enhver som er direkte forsikringstaker i selskapet eller har forsikringsprodukter hos vår samarbeidspartner. VHF hadde i 2020 samarbeidsavtale med Gjensidige Forsikring ASA og representerte Gjensidige Forsikring ASA sine produkter på Hadeland. VHF hadde i tillegg distribusjonsavtale med Gjensidige Forsikring ASA sitt datterselskap Gjensidige Pensjonsforsikring. Samtlige avtaler med Gjensidige ble avsluttet 31.12.20.

VHF har en egen reassuransavtale, for tiden med Gjensidige Forsikring ASA.

Reassuransavtalen er en såkalt excess-loss kontrakt hvor VHF belastes for skader opp til (egen valgt) skadegrense, for 2020 kr 3 000 000.-.

Det er i 2020 totalt 15 brannkasser med identiske samarbeidsavtaler med Gjensidige Forsikring ASA. Avtalene med Gjensidige Forsikring ASA ble avsluttet 31.12.20 for VHF og 3 øvrige brannkasser i Norge.

Våre kunder opplever et forsikringselskap med høy kundetilfredshet, og med kompetente forsikringsrådgivere som har et sterkt engasjement for regionen vi er en del av.

Fra 1.1.2021 har VHF inngått en langsiktig strategisk samarbeidsavtale med Frende-konsernet (Frende Skadeforsikring og Frende Livsforsikring). Samarbeidet er omfattende og innebærer bl.a. at VHF inngår som eier i Frende Holding AS og at VHF og Frende samarbeider om distribusjon av forsikringsprodukter hvor VHF er direkte forsikringsgiver for en rekke produkter og er agent for Frende for andre produkter. Som følge av denne avtalen søkte VHF Finanstilsynet og fikk innvilget utvidet konsesjon til å gjelde brannskade, tingskade og naturskade i Norge.

FORTSATT DRIFT

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2020 er satt opp under denne forutsetning.

ARBEIDSMILJØET

Det gjennomføres årlige arbeidsmiljøundersøkelser som viser at arbeidsmiljøet er godt. I henhold til gjeldende lover og forskrifter fører selskapet oversikt over totalt sykefravær blant selskapets ansatte. I 2020 har det totale sykefraværet vært på 0,65 % mot 1,65 % i 2019.

Det har ikke vært ulykker eller uhell knyttet til selskapets virksomhet.

LIKESTILLING

Selskapet ønsker et balansert forhold mellom menn og kvinner. De 12 ansatte, herav 6 kvinner og 6 menn, utgjør til sammen 11 årsverk. Bedriftens styre har hatt 5 medlemmer, hvorav tre kvinner.

FORSKNING OG UTVIKLING

Alle medarbeidere inviteres til å delta aktivt for et godt arbeidsmiljø og gode rutiner i det daglige arbeidet. Medarbeiderne deltar på alt av opplæring og sertifisering som tilbys fra samarbeidspartner og som er dekkende for de kravene som stilles til rådgivere i bransjene privat, næringsliv og landbruk. Samtlige medarbeidere er involvert i vår strategiske utvikling og deltar aktivt i vårt arbeid som lokal skadeforebygger, samfunnsaktør og rådgiver.

YTRE MILJØ

Vi forurenser i svært liten grad det ytre miljø.

FINANSIELLE RISIKOER

Varig Hadeland Forsikring har plassert midler i forskjellige typer fond samt enkelte plasseringer i eiendommer. Styret har vedtatt og fulgt opp retningslinjer for kapitalforvaltningen og investeringsstrategien. Midlene plasseres for avkastning på lang sikt og i tråd med kapitalforvaltningsforskriften fastsatt av Finansdepartementet. Administrerende direktør har i tråd med fastsatte retningslinjer og i nært samarbeid med eksterne ekspertise forvaltet midlene. De finansielle risikoene er også grundig gjennomgått i ORSA-rapport for 2019.

RESULTAT, INVESTERINGER, FINANSIERING OG LIKVIDITET

Opptjent bruttopremie endte på kr 20,3 mill. i 2020 mot kr 20,5 mill. i 2019. Resultat av teknisk regnskap for skadeforsikring viser et underskudd på kr 7,0 mill. i 2020 mot et overskudd kr 4,3 mill. i 2019.

Erstatningskostnadene ble på kr. 14,8 mill. i 2020 mot kr 7,3 mill. i 2019.

Resultat av ikke-teknisk regnskap viser et overskudd på kr 18,2 mill. i 2020 mot et overskudd på kr 27 mill. i 2019.

2020 var et bra år for forsikringsbransjen samlet. Korona-pandemien resulterte i lave skadetall i alle bransjer. Varig Hadeland Forsikring fikk imidlertid 4 boligbranner i løpet av året. Dette medførte at 2020 ble et svakt år for selskapet. Hver av disse brannene oversteg egenregningen på kr 3 mill. Den direkte effekten av brannene utgjør således kr. 12 mill.

Av totalkapitalen på kr 273 mill. kroner utgjør egenkapitalen kr 223 mill. (82 %). Selskapets finansielle stilling og likviditet er svært god.

Styret har fulgt opp inntekts- og kostnadsutviklingen gjennom året. Styret kjenner ellers ikke til forhold som er av viktighet for å bedømme selskapets stilling og resultat som ikke framgår av årsregnskapet. Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av Varig Hadeland Forsikring sine eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

VARIGFONDET

Varigfondet ble etablert i 2014 og hadde sin første tildeling i 2015.

Sum gavetildelinger er som følger:

2015	kr 3 mill.
2016	kr 2 mill.
2017	kr 2 mill.
2018	kr 2 mill.
2019	kr 2 mill.
2020	kr 3 mill.
Tot.	kr 14 mill.

Tildelingen av gavene har skjedd under felles arrangementer hvert år frem til 2018. Fra 2019 har tildelingene foregått i sosiale medier og lokalavis. Tildelingen for 2020 skjer i sosiale medier og lokalavis gjennom påsken. Årsrapport for Varigfondet er vedlagt.

UTSIKTER FREMOVER

Slik styret vurderer det har samarbeidet med Frende et stort fremtidig potensiale for selskapet økonomisk, men også i forhold til å kunne utvikle VHF som et lokalt forsikringselskap. Samarbeidet gir en sterk plattform for videre satsing. Endringen vil være krevende økonomisk for selskapet og en forventer derfor svake resultater de kommende årene. En stor del av selskapets inntekter kommer fra agenturvirksomheten og denne inntekten må bygges opp på nytt fra årsskifte. Vi forventer videre en tøff konkurranse om kundene og da spesielt fra Gjensidige.

Avslutningen av samarbeidet med Gjensidige har vært krevende. I løpet av høsten 2020 har vi møtt Gjensidige i retten fire ganger. I alle sakene har vi fått fullt gjennomslag for vårt syn. Vi har tatt ut en ny stevning mot Gjensidige. Denne er ikke berammet, men forventes å komme opp i andre halvår i 2021. En del av denne saken omhandler avregningen av provisjoner for 2020. Gjensidige endret metoden for avregningen av provisjoner i midten av 2020 etter at det var klart at vi ikke ville inngå en ny avtale. Gjensidige har, slik vi ser det, urettmessig tilbakeholdt ca. kr 4,8 mill. kroner i provisjoner som skulle ha vært utbetalt i 2020. Vi har med dette som grunnlag valgt å inntektsføre de ikke utbetalte provisjonene. Det er ikke gjort andre avsetninger knyttet til eventuelt fremtidige rettsaker.

2020 har vært preget av korona-pandemien. Dette har medført nedstenging av en betydelig del av næringslivet. Arbeidsløsheten har, gjennom permitteringer, økt vesentlig. Sett bort fra den umiddelbare effekten av et stort fall i verdiene av selskapets finansielle aktiva i mars/april 2020 har selskapet i mindre grad blitt påvirket av pandemien. Den langsiktige effekten av korona-pandemien er vanskelig å fastslå, men det er grunn til å anta at veksten i økonomien vil bli redusert i perioden pandemien varer.

De faktorene som er beskrevet ovenfor, er slik styret vurderer det, de viktigste faktorene for å vurdere fremtidig lønnsomhet. Det bør videre presiseres at det normalt er betydelig usikkerhet knyttet til vurderingen av fremtidige forhold.

Forslag til resultatdisponering for året 2020

	2020	2019	2018
Årsresultat	11 892 475	28 728 452	4 003 130
Endring naturskadefond	-450 057	1 358 772	1 194 649
Endring i avs. skadefors. selsk. gar. ordning	-20 935	-18 830	-172
Aktuariell gevinst / tap på pensjon	-173 988	-341 456	-1 012 815
Netto avsetning utbytte	-2 015	1 992 904	2 611 232
Avsetning til Varigfondet	2 987 996	2 239 092	0
Overført fra egenkapitalfond	-609 501	0	0
Overført til annen opptjent egenkapital	9 551 474	23 497 970	1 210 236
Sum overføringer	11 892 475	28 728 452	4 003 130

Saldo egenkapitalfond øremerket Varigfondet: kr 9 390 499.-

Gran 31. desember 2020

9. mars 2021

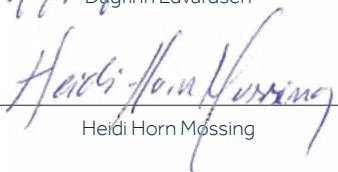
Dagfinn Edvardsen

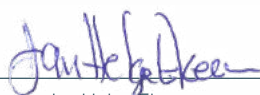
Kari Marie Engnæs

Inge Knoph Tingelstad

Heidi Horn Møssing

Jan Helge Ekeren
styrets leder

Jakob Ruud
adm. direktør

RESULTATREGNSKAP

TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING	NOTE	2020	2019
Premieinntekter			
Opptjente bruttopremier		20 254 368	20 477 712
Gjenforsikringsandel av opptjente bruttopremier		-3 755 452	-3 252 184
Sum premieinntekt for egen regning	4	16 498 916	17 225 528
Andre forsikringsrelaterte inntekter	8	10 864 035	10 262 003
Erstatningskostnader			
Brutto erstatningskostnader		-24 124 696	-6 700 021
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader		9 312 735	-595 192
Sum erstatningskostnader for egen regning	4	-14 811 961	-7 295 213
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Salgskostnader	5	-3 930 810	-3 463 536
Forsikringsrelaterte adm. kostnader inkl. provisjon mottatt gjenforsikring	5,6,9	-1 070 075	-941 782
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-5 000 885	-4 405 318
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	7	-14 580 406	-11 486 691
RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP		-7 030 301	4 300 308

IKKE-TEKNISK REGNSKAP	NOTE	2020	2019
Netto inntekter fra investeringer			
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		4 475 638	7 991 737
Netto driftsinntekt fra eiendom	11	303 117	323 987
Verdiendringer på investeringer		252 043	8 597 767
Realisert gevinst og tap på investeringer		14 356 049	10 925 535
Adm.kostnader knyttet til investeringer,herunder rentekostnader		-973 710	-729 926
Sum netto inntekter fra investeringer		18 413 138	27 109 100
Andre inntekter		16 917	50 101
Andre kostnader	10	-264 080	-253 322
RESULTAT AV IKKE-TEKNISK REGNSKAP		18 165 975	26 905 879
PERIODENS RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		11 135 674	31 206 188
Skattekostnad	10	930 789	-2 136 280
RESULTAT FØR ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER		12 066 463	29 069 908
Andre inntekter og kostnader			
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger		-231 985	-455 276
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	10	57 997	113 820
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet		-173 988	-341 456
TOTALRESULTAT		11 892 475	28 728 452

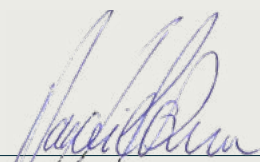
BALANSE

	NOTE	31.12.2020	31.12.2019
EIENDELER			
Investeringer			
Bygninger og andre faste eiendommer			
Eierbenyttet eiendom	11	2 228 770	2 235 707
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Utlån og fordringer	12, 14	7 000 000	7 000 000
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	12, 13	177 997 320	134 511 839
Rentebærende verdipapirer	12	54 303 952	86 529 422
Utlån og fordringer	12, 14	2 701 046	1 500 648
Andre finansielle eiendeler	12	678 700	678 700
Sum investeringer		244 909 789	232 456 316
Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske bruttoavsetn i skadefors.			
Gj.f.andel-brto erstatn. avsetning	12	12 041 807	8 712 295
Sum gj.f.andel avforsikringstekniske bruttoavsetninger		12 041 807	8 712 295
Fordringer			
Andre fordringer	8, 12	6 572 245	2 464 128
Sum fordringer		6 572 245	2 464 128
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	11	683 435	811 935
Kasse, bank	12	3 990 543	4 305 923
Eiendeler ved skatt	10, 12	2 047 754	1 048 424
Pensjonsmidler	9, 12	2 661 395	2 132 566
Sum andre eiendeler		9 383 126	8 298 847
SUM EIENDELER		272 906 968	251 931 587

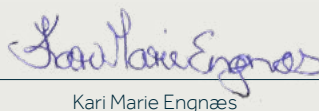
	NOTE	31.12.2020	31.12.2019
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			
Opptjent egenkapital			
Fond mv.			
Avsetning til naturskadefond		24 479 135	24 929 192
Avsetning til garantiordningen		927 475	948 410
Annen opptjent egenkapital		170 144 765	159 906 260
Andre fond		27 390 499	28 000 000
Sum opptjent egenkapital	15	222 941 874	213 783 862
Brutto forsikringsforpliktelser			
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	4	9 003 382	9 394 402
Brutto erstatningsavsetning	4	29 858 510	15 170 777
Sum brutto forsikringsforpliktelser		38 861 892	24 565 179
Avsetninger for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	9	2 960 561	1 017 041
Forpliktelser ved skatt			
Forpliktelser ved periodeskatt	10	264 080	1 954 743
Forpliktelser ved utsatt skatt	10	1 760 619	2 012 136
Andre avsetninger for forpliktelser		306 701	373 792
Sum avsetninger for forpliktelser	12	5 291 961	5 357 712
Forpliktelser			
Avsatt ikke betalt utbytte	16	2 655 727	2 657 742
Andre forpliktelser	16	2 244 564	4 711 774
Sum forpliktelser		4 900 291	7 369 516
Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		910 951	855 318
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		272 906 968	251 931 587

Styret i Varig Hadeland Forsikring

Gran, 23. mars 2021

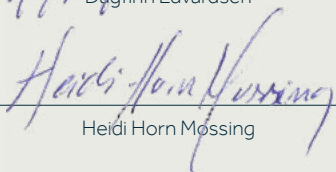
Dagfinn Edvardsen

Kari Marie Engnæs

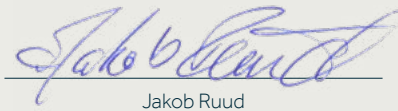
Inge Knoph Tingelstad

Heidi Horn Møssing

Jan Helge Ekeren
styrets leder

Jakob Ruud
adm. direktør

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

KONTANTSSTRØMOPPSTILLING	2020	2019
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalte premier direkte forsikring	19 863 348	20 331 087
Utbetalte gjenforsikringspremier	-3 755 452	-3 252 184
Utbetalte erstatninger og forsikringsytelser dir.forsikring	-9 436 963	-12 157 603
Innbetalte gjenforsikringsoppgjør for erstatninger og forsikringsytelser	5 983 223	6 203 314
Betalte driftskostnader	-12 045 038	-7 225 786
Netto finansinntekter	4 029 772	7 715 606
Betalte skatter	-1 701 207	-1 894 040
Utbetalt utbytte/vedtatt kundeutbytte	-5 710 800	-5 582 087
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-2 773 116	4 138 306
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter:		
Netto kontantstrøm av aksjer og andeler i andre selskaper	-29 502 001	837 158
Netto kontantstrøm av rentebærende verdipapirer	32 850 083	-3 964 255
Netto kontantstrøm av eiendom	310 054	330 924
Netto kontantstrøm av driftsmidler mv	0	-504 776
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	3 658 135	-3 300 948
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter:		
Utbetalinger i.f.m. skadef.byggende fond/andre fond	0	0
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	0	0
Netto kontantstrøm for perioden	885 019	837 358
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	885 019	837 358
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens beg.	5 806 570	4 969 213
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	6 691 589	5 806 570
Spesifikasjon av beholdning av kontanter og kontantekvivalenter		
Innskudd hos kredittinstitusjoner	2 701 046	1 500 648
Kontanter og bankinnskudd *	3 990 543	4 305 923
Sum kontanter og kontantekvivalenter	6 691 589	5 806 570
* Herav bundet på skattetrekkskonto	448 721	447 310

EGENKAPITALENDRING

KRONER	Naturskade- fond	Garanti- ordning	Andre fond	Ny måling av netto ytelses- basert pensjons- forpl./-eiend.	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 31.12.2018	23 570 420	967 240	28 000 000	-8 959 172	145 457 402	189 035 890
1.1.-31.12.2019						
Resultat før andre inntekter og kostnader	1 358 772	-18 830			27 729 966	29 069 908
Andre inntekter og kostnader						
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet						
Estimatendringer knyttet til ytelses- baserte pensjonsordninger				-455 276		-455 276
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet				113 820		113 820
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet				-341 456	0	-341 456
Totalresultat	1 358 772	-18 830	0	-341 456	27 729 966	28 728 452
Reklassifisering utsatt skatt av sikkerhetsavsetning					251 517	251 517
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte			0		-1 992 904	-1 992 904
Til / fra andre fond					-2 239 092	-2 239 092
Egenkapital 31.12.2019	24 929 192	948 410	28 000 000	-9 300 628	169 206 889	213 783 863
1.1.-31.12.2020						
Resultat før andre inntekter og kostnader	-450 057	-20 935	0		12 537 455	12 066 463
Andre inntekter og kostnader						
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet						
Estimatendringer knyttet til ytelses- baserte pensjonsordninger				-231 985		-231 985
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet				57 997		57 997
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet				-173 988	0	-173 988
Totalresultat	-450 057	-20 935	0	-173 988	12 537 455	11 892 475
Reklassifisering utsatt skatt av sikkerhetsavsetning					251 517	251 517
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte					2 015	2 015
Til / fra andre fond			-609 501		-2 378 495	-2 987 996
Egenkapital 31.12.2020	24 479 135	927 475	27 390 499	-9 474 616	179 619 381	222 941 874

NOTER

1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet for 2020 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsforetak (FOR-2015-12-18-1775). Årsregnskapsforskriften bygger i stor grad på EU-godkjent IFRS'er og tilhørende fortolkningsresultater.

Standarder og fortolkninger ikke tatt i bruk

Det foreligger regnskapsstandarder og fortolkninger med utsatt implementering som ikke er blitt anvendt ved utarbeidelsen av dette selskapsregnskapet. De som kan være relevante for foretaket er angitt nedenfor. Foretaket planlegger ikke å implementere disse standardene tidlig.

IFRS 9 Finansielle instrumenter (2014)

IFRS 9 omhandler regnskapsføring av finansielle instrumenter og trer i kraft for regnskapsperioden som begynner på eller etter 1 januar 2018. Se avsnittet nedenfor om utsatt implementering. Standarden introduserer nye krav til klassifisering og måling av finansielle eiendeler, inkludert en ny forventet tapsmodell for innregning av verdifall, samt endrede krav til sikringsbokføring.

IFRS 9 inneholder tre primære målekategorier for finansielle eiendeler: amortisert kost, virkelig verdi over andre inntekter og kostnader samt virkelig verdi over resultatet. Finansielle eiendeler skal klassifiseres som enten til amortisert kost, til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader eller til virkelig verdi over resultatet, avhengig av hvordan de forvaltes og hvilke kontraktsfestede kontantstrømegenskaper de har. IFRS 9 introduserer et nytt krav i forbindelse med finansielle forpliktelser øremerket til virkelig verdi, der endringer i virkelig verdi som kan henføres til forpliktelsens kredittrisiko presenteres i andre inntekter og kostnader heller enn i resultatet.

Tapsavsetninger skal i henhold til IFRS 9 måles ved bruk av en forventet tapsmodell i stedet for en inntrådt tapsmodell som i IAS 39. Reglene om verdifall i IFRS 9 vil komme til anvendelse på alle finansielle eiendeler målt til amortisert kost og renteinstrumenter til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader. I tillegg omfattes også låneforpliktelser, finansielle garanti-kontrakter og leasingfordringer av standarden. Hvordan avsetninger for forventede kredittap på finansielle eiendeler skal måles, avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregning. Ved førstegangsinnregning og dersom kredittrisikoen ikke har økt betydelig, skal avsetningen tilsvare 12 måneders forventet tap. Dersom kredittrisikoen har økt vesentlig, skal avsetningen tilsvare forventet kredittap over eiendelens levetid. Denne todelte metoden erstatter dagens nedskrivningsmodell.

Endringer i IFRS 4 Anvendelse av IFRS 9 Finansielle instrumenter sammen med IFRS 4 Forsikringskontrakter (2016)

Endringene i IFRS 4 tillater foretak som overveiende driver forsikringsvirksomhet muligheten til å utsette ikrafttredelsesdato for IFRS 9 til 1. januar 2023. Effekten av en slik utsettelse er at de berørte enheter kan fortsette å rapportere i henhold til gjeldende standard, IAS 39 Finansielle instrumenter.

Varig Hadeland Forsikring er et forsikringsforetak og har besluttet å benytte seg av dette unntaket.

IFRS 17 Forsikringskontrakter (2017)

IFRS 17 Forsikringskontrakter etablerer prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om utstedte forsikringskontrakter. IFRS 17 er en kompleks standard som inneholder noen grunnleggende forskjeller i forhold til gjeldende regnskapsføring av måling av forpliktelser og innregning av fortjeneste. Forsikringskontrakter vil bli innregnet til en risikjustert nåverdi av fremtidige kontantstrømmer pluss et beløp som

representerer uopptjent resultat i gruppen av kontrakter (kontraktsmessig servicemargin). Hvis en gruppe av kontrakter er eller blir tapsgivende, vil tapet innregnes umiddelbart. Forsikringsinntekter, forsikringskostnader og finansielle forsikringsinntekter eller kostnader vil bli presentert separat i resultatoppstillingen. Standarden forventes å påvirke foretakets regnskap gjennom en vesentlig endring av måling og presentasjon av inntekter og kostnader. IASB har besluttet å utsette ikrafttredelsesdatoen til IFRS 17 til rapporteringsperioder som begynner 1. januar 2023 eller senere.

Øvrige endringer i standarder og fortolkningsuttalelser vil ikke ha vesentlig effekt basert på våre foreløpige vurderinger med den virksomheten foretaket har per i dag.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter presenteres etter den direkte metoden, som gir opplysninger om vesentlige klasser av inn- og utbetalinger.

Innregning av inntekter og kostnader

Premieinntekter mv.

Forsikringspremier inntektsføres i takt med forsikringsperioden. Opptjente bruttopremier beregnes med utgangspunkt i de beløp foretaket har mottatt eller har til gode for forsikringsavtaler hvor forsikringsperioden er påbegynt før periodens avslutning (forfalte bruttopremier). Ved periode-slutt foretas en tidsavgrensning hvor forfalt premie som vedrører neste år periodiseres (endring i avsetning for ikke opptjent bruttopremie). Premieinntekter for egen regning beregnes ved at tilsvarende periodisering gjøres for premie for avgitt gjenforsikring, som reduserer de tilsvarende brutto premiebeløpene. Premie for mottatt gjenforsikring klassifiseres som forfalte bruttopremier, og periodiseres i takt med forsikringsperioden.

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader består av betalte bruttoerstatninger redusert med gjenforsikringsandel, i tillegg til endring i brutto erstatningsavsetning, også redusert med gjenforsikringsandel. Direkte og indirekte skadebehandlingskostnader inngår i erstatningskostnadene. Erstatningskostnadene inneholder avviklingstap/-gevinst på tidligere års avsetninger.

Forsikringsrelaterte driftskostnader

Forsikringsrelatert driftskostnader består av forsikringsrelaterte administrasjonskostnader inkludert provisjoner for mottatt gjenforsikring og salgskostnader.

Netto inntekter fra investeringer

Finansinntekter består av renteinntekter på finansielle investeringer, mottatt utbytte, realiserte gevinster knyttet til finansielle eiendeler, endring i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, samt gevinster på finansielle derivater. Renteinntekter innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rente-metode.

Finanskostnader består av rentekostnader på lån, realiserte tap knyttet til finansielle eiendeler, endringer i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, resultatført verdifall på finansielle eiendeler og resultatført tap på finansielle derivater.

Alle lånekostnader innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rente-metoden.

Materielle eiendeler

Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr

Innregning og måling

Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr vurderes til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og akkumulerte tap ved verdifall.

Anskaffelseskost inkluderer utgifter som er direkte henførbare til kjøp av eiendelen. Når utstyr eller vesentlige enkeltdele har ulik utnyttbar levetid, regnskapsføres de som separate komponenter.

Eierbenyttet eiendom defineres som eiendom som brukes av Varig Hadeland Forsikring i utøvelse av sin virksomhet.

Etterfølgende utgifter

Etterfølgende utgifter innregnes i eiendelens balanseførte verdi hvis det er sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene tilknyttet eiendelen vil tilflyte foretaket, og utgiften tilknyttet eiendelen kan måles pålitelig. Hvis den etterfølgende utgiften er påløpt for å erstatte en del av eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr, aktiveres kostnaden og balanseført verdi av det som erstattes fraregnes. Utgifter til reparasjoner og vedlikehold innregnes umiddelbart i resultatet når de påløper.

Avskrivninger

Hver komponent av eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr avskrives lineært over estimert utnyttbar levetid. Tomter, fritidshus og hytter avskrives ikke. Den forventede utnyttbare levetiden for inneværende og sammenlignbare perioder er som følger:

- eierbenyttet eiendom: 10-50 år
- anlegg og utstyr: 3-10 år

Avskrivningsmetode, forventet utnyttbar levetid og restverdi vurderes årlig. Eiendelen nedskrives dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi.

Forsikringstekniske avsetninger

Avsetning for ikke opptjent bruttopremie

Avsetningen for ikke opptjent bruttopremie er en periodisering av forfalte premier. Avsetningen er relatert til de uopptjente delene av den forfalte premien. Det er ikke gjort fradrag for kostnader av noe slag før den forfalte premien er periodisert.

Brutto erstatningsavsetning

Erstatningsavsetningen skal dekke forventede fremtidige erstatningsutbetalinger for skadetilfeller som på rapporteringstidspunktet er inntruffet, men ikke ferdig oppgjort. Dette inkluderer både meldte saker (RBNS - reported but not settled) og skader som er inntruffet, men ikke meldt (IBNR - incurred but not reported). Avsetningene knyttet til kjente skader er individuelt vurdert av oppgjørsapparatet, mens IBNR-avsetningene er basert på erfaringstall, hvor man tar utgangspunkt i den tiden det tar fra en skade inntreffer (skadedato) til den meldes (meldt dato). Basert på erfaringer og porteføljens utvikling utarbeides det en statistisk modell for å beregne omfanget av etteranmeldte skader. Modellens godhet måles ved å beregne avvik mellom tidligere etteranmeldte skader og etteranmeldte skader som er estimert av modellen.

Diskontering av erstatningsavsetninger gjennomføres som hovedregel ikke. Erstatningsavsetningen inneholder et element som skal dekke administrasjonskostnader som påløper i forbindelse med skadeoppgjør.

Tilstrekkelighetstest

Det gjennomføres en årlig tilstrekkelighetstest for å kontrollere at nivået på avsetningene er tilstrekkelige sammenlignet med foretakets forpliktelser. Gjeldende estimat på fremtidige erstatningsutbetalinger for det forsikringsansvaret foretaket har på rapporteringstidspunktet, samt tilhørende kontantstrømmer benyttes ved utførelsen av testen. Dette omfatter både skader som er inntruffet før rapporteringstidspunktet (erstatningsavsetningen) og skader som inntreffer fra rapporteringstidspunktet til neste hovedforfall (premieavsetningen). Eventuelt avvik mellom opprinnelig avsetning og tilstrekkelighetstesten medfører avsetning for ikke avløpt risiko.

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring klassifiseres som en eiendel i balansen. Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie og gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning inkluderes i gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring. Gjenforsikringsandelen reduseres med forventet tap på krav basert på objektive bevis ved verdifall.

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter klassifiseres i en av følgende kategorier:

- til virkelig verdi over resultatet
- tilgjengelig for salg
- investeringer som holdes til forfall
- utlån og fordringer
- finansielle derivater
- finansielle forpliktelser til amortisert kost

Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når foretaket blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Førstegangsinnregning er til virkelig verdi, i tillegg til, for instrumenter som ikke er derivater eller måles til virkelig verdi over resultatet, transaksjonskostnader som er direkte henførbare til anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen. Normalt vil førstegangsinnregning tilsvare transaksjonsprisen. Etter førstegangsinnregning måles instrumentene som beskrevet nedenfor.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler og forpliktelser klassifiseres som til virkelig verdi over resultatet dersom de holdes for omsetning eller øremerkes til dette ved førstegangsinnregning. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser kan øremerkes til virkelig verdi over resultatet dersom

- klassifiseringen reduserer en mismatch i måling eller innregning som ellers ville ha oppstått som følge av ulike regler for måling av eiendeler og forpliktelser.
- de finansielle eiendelene inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi.

Transaksjonsutgifter innregnes i resultatet når de påløper. Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi på rapporteringstidspunktet. Endringer i virkelig verdi innregnes i resultatet. I kategorien til virkelig verdi over resultatet inngår klassene aksjer og andeler og rentebærende verdipapirer.

Tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivate finansielle eiendeler som ved førstegangsinnregning har blitt plassert i denne kategorien, eller som ikke har blitt plassert i noen annen kategori. Etter førstegangsinnregning måles finansielle eiendeler i denne kategorien til virkelig verdi, og gevinst eller tap innregnes i andre resultatkomponenter, med unntak av tap ved verdifall, som innregnes i resultatet.

Varig Hadeland Forsikring har ingen finansielle instrumenter i denne kategorien.

Investeringer som holdes til forfall

Investeringer som holdes til forfall er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller planlagte betalinger i tillegg til en fast forfallsdato, som en virksomhet har intensjoner om og evne til å holde til forfall med unntak av

- de som virksomheten har klassifisert som til virkelig verdi over resultatet ved førstegangsinnregning
- de som tilfredsstiller definisjonen på utlån og fordringer

Investeringer som holdes til forfall måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden, redusert med eventuelle tap ved verdifall. I kategorien investeringer som holdes til forfall inngår klassen obligasjoner som holdes til forfall. Varig Hadeland Forsikring har ingen finansielle instrumenter i denne kategorien.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller planlagte betalinger. Utlån og fordringer måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden, redusert med eventuelle tap ved verdifall.

I kategorien utlån og fordringer inngår klassene utlån, fordringer i forbindelse med direkte forretninger og gjenforsikringer, andre fordringer, kontanter og kontantekvivalenter og obligasjoner klassifisert som lån eller fordringer.

Finansielle derivater

Finansielle derivater benyttes i styringen av aksje-, rente- og valutaeksponeringen for å oppnå ønsket risiko og avkastning. Instrumentene benyttes både til handelsformål og for å sikre andre balanseposter. All handel av finansielle derivater foregår innenfor strengt definerte rammer.

Transaksjonsutgifter innregnes i resultatet når de påløper. Etter førstegangsinnregning måles derivatene til virkelig verdi og endringer i verdien innregnes i resultatet.

I kategorien finansielle derivater inngår klassene finansielle derivater målt til virkelig verdi over resultatet. Varig Hadeland Forsikring har ingen finansielle instrumenter i denne kategorien.

Finansielle forpliktelser til amortisert kost

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Der hvor tidshorizonten for den finansielle forpliktelsens forfallstidspunkt er relativt kort benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost.

I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår ansvarlig lån, rentebærende forpliktelser, andre finansielle forpliktelser og forpliktelser i forbindelse med forsikring og gjenforsikring.

Definisjon av virkelig verdi

Etter førstegangsinnregning måles investeringer til virkelig verdi over resultatet lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. For finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder benyttes noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere, mens for finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av egnede verdsettelsesmetoder. For ytterligere beskrivelse av virkelig verdi, se note 12.

Definisjon av amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles investeringer som holdes til forfall, utlån og fordringer og finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Ved beregning av effektiv rente estimeres fremtidige kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Honorarer betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten og transaksjonskostnader som kan henføres direkte til transaksjonen, inngår som en integrert komponent ved fastsettelsen av den effektive renten.

Verdifall på finansielle eiendeler

Utlån, fordringer og investeringer som holdes til forfall

For finansielle eiendeler som ikke måles til virkelig verdi vurderes det på rapporteringstidspunktet om det foreligger objektive bevis for at det har

vært en reduksjon i den virkelige verdien av en finansiell eiendel eller gruppe av eiendeler. Objektive bevis kan være informasjon om betalingsanmerkninger, mislighold, utsteder eller låntaker i finansielle vanskeligheter, konkurs eller observerbare data som indikerer at det er en målbar reduksjon i fremtidige kontantstrømmer fra en gruppe finansielle eiendeler, selv om reduksjonen ennå ikke kan knyttes til en individuell finansiell eiendel i gruppen av eiendeler.

Det vurderes først om det eksisterer objektive bevis på verdifall på finansielle eiendeler som individuelt sett er vesentlige. Finansielle eiendeler som ikke er individuelt vesentlige eller som vurderes individuelt, men som ikke er utsatt for verdifall, vurderes gruppevis med hensyn til verdifall. Eiendeler med likeartede kredittrisikokarakteristikker grupperes sammen.

Dersom det foreligger objektive bevis for at en eiendel er utsatt for verdifall, beregnes tap ved verdifall til forskjellen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med den opprinnelige effektive renten. Tapet innregnes i resultatet.

Tap ved verdifall reverseres dersom reverseringen objektivt kan knyttes til en hendelse som finner sted etter at tapet ble innregnet. Reverseringen skal ikke resultere i at den balanseførte verdien av den finansielle eiendelen overstiger beløpet for det som amortisert kost ville ha vært dersom verdifallet ikke var blitt innregnet på tidspunktet da tapet blir reversert. Reversering av tidligere tap ved verdifall innregnes i resultatet.

Tilgjengelig for salg

For finansielle eiendeler tilgjengelig for salg foretas en vurdering av hvorvidt eiendelene er utsatt for tap ved verdifall hvert kvartal. Dersom en reduksjon i virkelig verdi av en eiendel klassifisert som tilgjengelig for salg, sammenlignet med anskaffelseskost, er vesentlig eller har vart mer enn ni måneder, blir akkumulerte tap ved verdifall, målt til forskjellen mellom anskaffelseskost og nåværende virkelig verdi, fratrukket tap ved verdifall på den finansielle eiendelen som tidligere har blitt innregnet i resultatet, fjernet fra egenkapitalen og innregnet i resultatet selv om den finansielle eiendelen ikke har blitt fraregnet.

Tap ved verdifall som er innregnet i resultatet reverseres ikke i resultatet, men i andre resultatkomponenter.

Utbytte

Mottatt utbytte fra investeringer innregnes når foretaket har en ubetinget rett til å motta utbyttet. Avgitt utbytte innregnes som en forpliktelse i samsvar med regnskapslovens bestemmelser. Dette innebærer at utbytte fraregnes i egenkapitalen i det regnskapsåret det avsettes for.

Avsetninger/restrukturering

Avsetninger innregnes når foretaket har en lovmessig eller underforstått plikt som et resultat av en tidligere hendelse, det er sannsynlig at dette vil medføre en utbetaling eller overføring av andre eiendeler for å gjøre opp forpliktelsen, og forpliktelsen kan måles pålitelig.

Betingede eiendeler opplyses om i note dersom en tilførsel av økonomiske fordeler er sannsynlig. En betinget forpliktelse opplyses om i note med mindre det er lite sannsynlig at den medfører en utgående kapitalstrøm.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om foretakets finansielle stilling på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker foretakets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke foretakets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Pensjoner

Pensjonsforpliktelser vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses som opptjent på rapporteringstidspunktet. Fremtidige pensjonsytelser beregnes med utgangspunkt i forventet lønn på pensjoneringstidspunktet. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Netto pensjonsforpliktelse er differansen mellom nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene og virkelig verdi av pensjonsmidlene. Det avsettes for arbeidsgiveravgift i den perioden en underfinansiering oppstår. Netto pensjonsforpliktelse fremkommer i balansen på linjen for Pensjonsforpliktelser. Eventuell overfinansiering balanseføres i den grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes. En overfinansiering i en sikret ordning kan ikke motregnes mot en underfinansiering i en usikret ordning. Dersom det er en netto overfinansiering i den sikrede ordningen innregnes denne som Pensjonsmidler.

Periodens pensjonsopptjening (service cost) og netto rentekostnad (-inntekt) resultatføres løpende, og presenteres som en driftskostnad i resultatet. Netto rentekostnad beregnes ved å anvende diskonteringsrenten for forpliktelsen på begynnelsen av perioden på netto forpliktelsen. Netto rentekostnad består derfor av rente på forpliktelsen og avkastning på midlene.

Avvik mellom estimert pensjonsforpliktelse og estimert verdi av pensjonsmidler ved forrige regnskapsår og aktuarberegnet pensjonsforpliktelse og virkelig verdi av pensjonsmidlene ved årets begynnelse innregnes i andre inntekter og kostnader. Disse vil aldri bli reklassifisert over resultatet.

Gevinster og tap på avkortning eller oppgjør av en ytelsesbasert pensjonsordning innregnes i resultatet på det tidspunkt avkortningen eller oppgjøret inntreffer.

Pliktige tilskudd til innskuddsbasert pensjonsordning innregnes som personalkostnader i resultatet når de påløper.

Skatt

Skattekostnad består av summen av periodeskatt og utsatt skatt.

Periodeskatt

Periodeskatt er betalbar skatt på skattepliktig inntekt for året, basert på skattesatser som var vedtatt eller i hovedsak vedtatt på rapporteringstidspunktet, og eventuelle endringer i beregnet periodeskatt for tidligere år.

Utsatt skatt

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom balanseførte verdier og skattemessige verdier av eiendeler og forpliktelser på rapporteringstidspunktet. Forpliktelser ved utsatt skatt innregnes for alle skatteøkende midlertidige forskjeller. Eiendeler ved utsatt skatt innregnes for alle skattereduserende midlertidige forskjeller i den grad det er sannsynlig at det oppstår fremtidige skattepliktige inntekter som de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes mot. Dersom utsatt skatt oppstår i forbindelse med førstegangsinngrensning av en forpliktelse eller eiendel overtatt i en transaksjon som ikke er en virksomhetssammenslutning, og den ikke påvirker det finansielle eller skattepliktige resultatet på transaksjonstidspunktet, blir den ikke innregnet.

Innregning

Periodeskatt og utsatt skatt innregnes som kostnad eller inntekt i resultatregnskapet, med unntak av utsatt skatt på poster som er innregnet i andre resultatkomponenter, hvor skatten da innregnes i andre resultatkomponenter, eller i de tilfeller hvor den oppstår som følge av en virksomhetssammenslutning. Ved virksomhetssammenslutning beregnes utsatt skatt på differansen mellom virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser overtatt i virksomhetssammenslutning og deres balanseførte verdi.

Transaksjoner med samarbeidende selskaper

Varig Hadeland Forsikring opererer som agent på vegne av Gjensidige Forsikring ASA. For disse tjenestene mottas det provisjoner. For de tjenester Gjensidige Forsikring ASA yter Varig Hadeland Forsikring ved å drifte brannforretningen, betales en godtgjørelse til Gjensidige Forsikring ASA. Det samme gjelder øvrig bistand. Avtalene med Gjensidige Forsikring ASA utløp 31.12.20 og nye avtaler med Frende Forsikring er inngått fra 01.01.21.

2. BRUK AV ESTIMATER

Utarbeidelsen av regnskapet i samsvar med IFRS og anvendelsen av de valgte regnskapsprinsipper innebærer at ledelsen må foreta vurderinger, utarbeide estimater og anvende forutsetninger som påvirker balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimaterne og de tilhørende forutsetningene er basert på historisk erfaring og andre faktorer som er vurdert å være forsvarlig basert på de underliggende forholdene. Faktiske tall kan avvike fra disse estimatene. Estimaterne og de tilhørende forutsetninger blir gjennomgått regelmessig. Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden estimatene endres hvis endringen kun påvirker denne perioden, eller både i den perioden estimatene endres og i fremtidige perioder hvis endringene påvirker både eksisterende og fremtidige perioder.

Nedenfor omtales de regnskapsprinsippene som benyttes av Varig Hadeland Forsikring, hvor vurderinger, estimater og forutsetninger kan avvike vesentlig fra de faktiske resultatene.

Forsikringstekniske avsetninger

Bruk av estimater ved beregning av forsikringstekniske avsetninger gjelder hovedsakelig erstatningsavsetninger.

Forsikringsprodukter deles i hovedsak i to hovedgrupper, bransjer med kort eller lang avviklingstid. Med avviklingstid menes hvor lang tid det går fra et tap eller en skade inntreffer (skadedato) til tapet eller skaden er meldt og deretter utbetalt eller oppgjort. Korthalede bransjer er for eksempel forsikring av bygninger, mens langhalede bransjer primært omfatter forsikring av personer. Usikkerheten i korthalede bransjer er i hovedsak knyttet til skadens størrelse. Brannkassen har kun forsikringsprodukter i den korthalede gruppen.

3. RISIKO OG KAPITALSTYRING

Oversikt

Risikostyring er en del av den daglige virksomheten i Varig Hadeland Forsikring. En helhetlig styring av risiko sikrer at ulike risikoer vurderes og håndteres på en konsistent måte. Formålet med risikostyring i Varig Hadeland Forsikring er at risikoeksponeringen ikke skal overstige risikoevnen. Gjennom en sterk risikostyring vil risikoer identifiseres, analyseres, kvantifiseres og styres både med sikte på å redusere usikkerhet og store økonomiske tap. Foretaket sin virksomhet innebærer både forsikringsmessig og finansiell risiko. Den forsikringsmessige risiko er knyttet til brann- og naturskadeforsikring overfor foretakets kunder, mens finansrisikoen er relatert til foretakets investeringsrisiko hovedsakelig knyttet til foretakets kapitalforvaltning.

Organisering

Styret har det overordnede ansvar for at risikonivået er tilfredsstillende sett i forhold til foretaket sin soliditet og risikovilje. Dette innebærer å sikre at det eksisterer nødvendige retningslinjer, rutiner og rapportering for en tilfredsstillende risikostyring og for at lover og forskrifter etterleves, samt at arbeidet med risikostyring og internkontroll er hensiktsmessig organisert og dokumentert.

Daglig leder er ansvarlig for risikostyringen. Det pågår en kontinuerlig prosess for å forebygge og avdekke etterlevelsrisiko ift. lover og forskrifter, samt interne policies og instruksjoner.

Forsikringsrisiko

Hovedgrunnlaget for forsikring er overføring av risiko fra forsikringstaker til forsikringselskap. Varig Hadeland Forsikring mottar forsikringspremie fra et stort antall forsikringstakere, og til gjengjeld forplikter man seg som forsikringsgiver til å betale erstatning dersom en skade inntreffer. Forsikringsrisiko vil derfor utgjøre en stor del av den totale risikoeksponeringen. Forsikringspremier mottas på forhånd, og avsettes for å dekke fremtidige skadeutbetalinger. Risikoen i en enkelt forsikringskontrakt er sannsynligheten for at den forsikrede hendelse inntreffer og usikkerheten med hensyn til størrelsen av det påfølgende erstatningsbeløpet. Det ligger i forsikringskontraktens natur at denne risikoen er tilfeldig og derfor må estimeres.

Erfaring viser at jo større en portefølje av ensartede forsikringskontrakter er, desto mindre vil den relative variabiliteten omkring det forventede resultat være. Dessuten vil en mer diversifisert portefølje ha mindre sannsynlighet for påvirkning fra endringer i en delportefølje. Ved utforming av tegningspolicy er det tatt sikte på spredning mellom ulike typer forsikringsrisiko samt å oppnå en tilstrekkelig stor forsikringsbestand innenfor hver kategori til å redusere variabiliteten i det forventede resultatet.

Faktorer som kan ha negativ innvirkning på forsikringsrisiko i brannforsikring kan være mangel på risikospredning når det gjelder risikotype, forsikringssum og art av næringsvirksomhet som forsikringen dekker. Uventet økning i inflasjonen vil også ha negativ effekt på skadeutbetalinger.

Varig Hadeland Forsikring tilbyr brannforsikringsprodukter og tilhørende naturskadeforsikring rettet mot privatkunder, landbruk og næringsliv i sitt geografiske konsesjonsområde. Brannkassen er selv ansvarlig for de brannskader som inntreffer for sine kunder. Siden det er stor variasjon i brannskadene størrelse er det kjøpt reassuranseskytelse hos Gjensidige Forsikring ASA.

For 2020 er egenregningen 3 000 000 kroner; dvs at kun skader opp til denne grensen belaster brannkassens regnskap. Reassuransesprogrammet består hovedsakelig av ikke-proporsjonal reassurans og er basert på beregnet eksponering, skadehistorikk og kapitalstruktur. Reassuransesfunksjonen administreres i Gjensidige Forsikring ASA, som også inkluderer administrasjon av reassuransesprogrammet for de samarbeidende brannkassenes brannforsikring.

Naturskadeforsikring i Norge ivaretas gjennom et obligatorisk medlemskap i Norsk Naturskadepool. Dette er en ordning myndighetene har bedt norske forsikringselskaper administrere, og naturskadepremien fastsettes av myndighetene. Premien innkreves av forsikringselskapene i tilknytning til brannforsikrede objekter. Gjennom denne ordningen blir Varig Hadeland Forsikring eksponert for sin markedsandel (basert på brannforsikringssum) av summen av erstatningene i det norske markedet. Poolen kjøper, på vegne av medlemmene, et eget reassuransesprogram, noe som ytterligere reduserer risikoeksponeringen til medlemselskapene. Forsikringsrisikoen vurderes som moderat med de reassuransedekninger som er kjøpt.

Skadefrekvens og erstatningsstørrelse

Skadefrekvens og erstatningsstørrelse, gjennomsnittsskade, kan påvirkes av flere faktorer. En økning i skadefrekvens kan være sesongbetont eller skyldes mer varig påvirkning. For forsikring av bygninger, inventar og løsøre vil vinterkulde føre til økt skadefrekvens for eksempel på grunn av økt bruk av elektrisk strøm og fyring for oppvarming av hus. Mer varige endringer i skadefrekvensnivå kan oppstå for eksempel på grunn av endret kundeatferd og nye skadetyper. En varig endring i skadefrekvensnivå vil ha stor påvirkning på lønnsomheten. For brannforsikring er skadefrekvensen på et mye lavere nivå enn i mange andre bransjer.

Størrelsen på erstatningsbeløpene påvirkes av flere faktorer. I brannforsikring kan storskader få stor påvirkning på erstatningskostnadene. Antall storskader i løpet av et år viser stor variasjon fra et år til et annet. Dette gjelder spesielt for næringslivsmarkedet. De fleste bransjer vil ha en underliggende utvikling i gjennomsnittlig erstatningsbeløp på grunn av inflasjon. Historisk har skadeinflasjon for bygning vært noe høyere enn konsumprisindeksen.

Varig Hadeland Forsikring håndterer disse risikoene hovedsakelig gjennom tett oppfølging av utviklingen innen brann- og naturskadeforsikring, tegningsstrategi og aktiv skadebehandling.

Sensitivitetsanalyse – forsikringstekniske avsetninger

Beregning av forsikringstekniske avsetninger for en forsikringsportefølje innebærer at man skal finne et anslag for verdien av de fremtidige kontantstrømmer for erstatningsutbetaling, og det vil alltid være elementer av usikkerhet ved slike beregninger. Det er denne type usikkerhet som forbindes med avsetningsrisiko. Usikkerheten vil være avhengig av egenskaper ved risikotypen. Brann- og naturskadeforsikring er risiko med kort avviklingstid og er dermed mindre eksponert for endringer som påvirker erstatningsutbetalinger i fremtiden.

Inflasjonsrisiko ligger latent i de fleste forsikringsprodukter. Effekten vil variere som følge av produktenes utforming og de vilkår som gjelder ved skadeoppgjør.

Endring i inflasjon (+/- 1-prosentpoeng)

	2020	2019
Brannforsikring	415 977	263 059
Naturskadeforsikring	50 824	23 746
Totalt	466 801	286 806

Kapitalstyring

Kjernen i forsikring er overføring av risiko, og foretaket er eksponert for risiko både innen forsikrings- og investeringsvirksomheten. Identifisering, kvantifisering og styring av risiko utgjør en vesentlig del av virksomheten. Ethvert forsikringselskap må sørge for at kapitalbasen er tilstrekkelig i forhold til risikoeksponeringen. På den annen side har solvenskapital, eller egenkapital, en kostnad.

Et viktig mål for kapitalstyring er å balansere disse to aspektene. Foretakets mål for kapitalstyring er å sikre tilstrekkelig kapitalisering i forhold til negative utfall uten at det skaper en vanskelig finansiell situasjon, samt sørge for at foretakets kapital anvendes på en mest mulig effektiv måte.

Strategi og reglement for kapitalforvaltningen spesifiserer kravene til foretakets kapital. Kapitalstyringen følges opp av daglig leder som påser at kravene gitt av styret etterleves.

Forsikringsvirksomheten er underlagt kapitalkrav fra myndighetene. Kapitalsituasjon for foretaket rapporteres til relevante tilsynsmyndigheter. For foretaket er gjeldende regulatorisk krav basert på standardformelen gitt i Solvens II-regelverket. Foretaket har en sterk kapitalisering.

Regulatorisk kapitalkrav

Det regulatoriske kapitalkravet er beregnet ved bruk av standardformel i henhold til Solvens II-regler. Kapitalkravet for foretaket er 67,6 millioner kroner ved årsslutt. Tellende kapital er 213,5 millioner kroner. Dette gir en solvensmargin på 316 prosent.

Kapitalsituasjonen beregnes basert på foretakets forståelse og tolkning av krav og premisser gitt i lov og forskrift.

Kapitalstyring	2020	2019
Tellende kapital til å dekke solvenskapitalkravet	223 058	213 464
Solvenskapitalkrav (SCR)	80 875	67 570
Overskuddskapital	142 183	145 894
Solvensmargin etter Solvency II	276 %	316 %

Tellende kapital til å møte solvenskapitalkravet er differansen mellom eiendeler og forpliktelser beregnet i henhold til Solvens II prinsipper, justert for foreslått utbytte og ansvarlig lånekapital.

I tillegg til solvenskapitalkravet er det definert et absolutt minimums kapitalbehov. Dette kalles minstekapitalkravet (MCR). Faller kapitalen under dette nivået, vil det være forbudt å fortsette virksomheten.

Det er et regulatorisk minstekapitalkrav som skal være mellom 25 prosent og 45 prosent av solvenskapitalkravet.

Tabell 2 - Regulatorisk minstekapitalkrav (MCR)

	2020	2019
Minstekapitalkrav øvre grense (45% av SCR)	36 394	30 407
Minstekapitalkrav nedre grense (25% av SCR)	20 219	16 893
Absolutt minstekapitalkrav (EUR 2,5 mill.)	27 735	25 630
Minstekapitalkrav (MCR)	27 735	25 630
Forholdet mellom tellende ansvarlig kapital og MCR	736 %	833 %

Tellende kapital er delt inn i tre kapitalgrupper i henhold til Solvens II-regelverket. Foretaket har i hovedsak kapital i kapitalgruppe 1, som regnes for å være kapital av beste kvalitet. Av samlet tellende kapital kommer 198,6 millioner kroner fra kapitalgruppe 1.

Kapital i kapitalgruppe 2 består av avsetning til naturskadekapital. Naturskadekapital er kapital som bare kan brukes til å dekke krav etter naturskader, men som i en insolvent situasjon også kan benyttes til å dekke andre forpliktelser.

Foretaket har ikke kapital i kapitalgruppe 3.

Tabell 3 - Tellende kapital til å dekke solvenskapitalkrav

	2020	2019
Basiskapital:		
- Kapitalgruppe 1	198 579	188 535
- Kapitalgruppe 2	24 479	24 929
- Kapitalgruppe 3	0	0
Sum basiskapital	223 058	213 464
Supplerende kapital	0	0
Total tellende ansvarlig kapital MCR	223 058	213 464
- Kapitalgruppe 2 for Solvency II formål	0	0
Total tellende ansvarlig kapital SCR	223 058	213 464

De viktigste forskjellene mellom verddivurdering i henhold til Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper er:

- Immaterielle eiendeler er verdsatt til null under Solvens II
- Hold-til-forfall-obligasjoner er vurdert til virkelig verdi under Solvens II, mens amortisert kost brukes for regnskapsformål
- Forsikringstekniske avsetninger er vurdert annerledes (se nedenfor for mer informasjon)
- Kundefordringer verdsettes til null i Solvens II, da kontantstrømmen relatert til disse inngår i beregningen av forsikringstekniske avsetninger (premieavsetningen)
- Garantiordningen er behandlet som en forpliktelse under Solvens II, mens det regnes som egenkapital i henhold til regnskapsprinsipper
- Ulik verddivurdering av utsatt skatt som følge av forskjellene ovenfor

Ifølge Solvens II-prinsipper er forsikringstekniske avsetninger gitt ved summen av et beste estimat og en risikomargin. For skadeforsikring kan beste estimat for forsikringstekniske avsetninger deles opp i premieavsetninger og erstatningsavsetninger. Tabellene nedenfor viser de forsikringstekniske avsetningene for foretaket i henhold til Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper.

Tabell 4 - Forsikringstekniske avsetninger

	Regnskap	Solvens II	Forskjell
Erstatningsavsetninger for skadeforsikringer	29 859	5 868	-23 991
Premieavsetning for skadeforsikringer	9 003	29 440	20 436
Risikomargin			0
Sum forsikringstekniske avsetninger	38 862	35 308	-3 554

Erstatningsavsetningene for skadeforsikringer er diskontert i Solvens II, mens erstatningsavsetningene ikke er diskontert i regnskapstallene. Alle øvrige forutsetninger for Solvens II formål er identiske med de regnskapsmessige forutsetninger.

Premieavsetningene for skadeforsikringer i Solvens II er beregnet som nåverdien av fremtidige kontantstrømmer for ikke avløpt risiko for kontrakter innen kontraktens grense. Premieavsetningene i henhold til regnskapsprinsipper tilsvarer ikke avløpt risiko av forfalt premie for kontrakter som gjelder på verdsettelsestidspunktet, hvor det ikke gjøres fradrag for eventuelle kostnader før den forfalte premien periodiseres. Den praktiske konsekvensen av denne forskjellen er i hovedsak at forventet fremtidig overskudd for kontraktene foretaket er ansvarlig for inkluderes som tellende kapital i Solvens II-balansen. At premieavsetningene i Solvens II er diskontert gir også en forskjell.

En risikomargin inkluderes i de forsikringstekniske avsetningene i henhold til Solvens II-prinsipper. Risikomargin beregnes som kostnaden ved å ha nødvendig kapital for eventuelt å avvikle virksomheten.

Merk at Solvens II rentekurver, uten volatilitetsjustering, benyttes for å beregne forsikringstekniske avsetninger. Ingen overgangsregler benyttes.

Regulatorisk solvenskapitalkravet er bygget opp for å ta høyde for ulike risikokilder.

Markedsrisiko er den største risikoen for Varig Hadeland Forsikring. Innen skadeforsikring er risikoen hovedsakelig knyttet til usikkerhet i forsikringsresultatet for det neste året (premierisiko), samt at risikoen for at erstatningsavsetningene ikke er tilstrekkelige (reserverisiko). Motpartsrisiko og operasjonell risiko bidrar også til kapitalkravet.

Det oppstår en diversifiseringsfordel siden alle risikoene ikke vil inntreffe på samme tid.

Regulatorisk usikkerhet relatert til Solvens II

Det er fortsatt noe usikkerhet knyttet til hvordan garantiavsetningen skal behandles i Solvens II. Finanstilsynet argumenterer for at garantiavsetningen skal behandles som en forpliktelse under Solvens II. Foretaket er av den oppfatning at særnorske avsetninger som faktisk er et egenkapitalelement, bør behandles som solvenskapital. Foretaket vil fortsette å arbeide for et regelverk i tråd med dette. Inntil en endelig avklaring foreligger er garantiavsetningen behandlet som forpliktelse under Solvens II.

Tabell 5 - Regulatorisk solvenskapitalkrav

	2020	2019
Tilgjengelig kapital		
Kapitalkrav for skadeforsikringer	13 189	9 615
Kapitalkrav for markedsrisiko	74 507	62 995
Kapitalkrav for motpartsrisiko	2 887	2 500
Diversifisering	-10 767	-8 232
Basis solvenskapitalkrav	79 815	66 878
Operasjonell risiko	1 059	691
Sum regulatorisk solvenskapitalkrav	80 875	67 569

4. PREMIEINNTEKTER OG ERSTATNINGSKOSTNADER MV. I SKADEFORSIKRING

	Brannforretning Norge	Naturforretning Norge	Sum Norge
Forfalte premier			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	17 410 824	2 452 524	19 863 348
Gjenforsikringsandel	-3 356 046	-399 406	-3 755 452
For egen regning	14 054 778	2 053 118	16 107 896
Opptjente premier			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	17 717 155	2 537 213	20 254 368
Gjenforsikringsandel	-3 356 046	-399 406	-3 755 452
For egen regning	14 361 109	2 137 807	16 498 916
Erstatningskostnader			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	-21 536 832	-2 587 864	-24 124 696
Gjenforsikringsandel	9 312 735	-	9 312 735
For egen regning	-12 224 097	-2 587 864	-14 811 961
Påløpte brutto erstatningskostnader			
Inntruffet i år brutto	-23 870 225	-2 707 091	-26 577 316
Inntruffet tidligere år brutto	2 333 393	119 227	2 452 620
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	7 900 785	1 102 597	9 003 382
Brutto erstatningsavsetning	27 100 551	2 757 959	29 858 510

5. KOSTNADER

	2020	2019
Forsikringsrelaterte adm. kostnader		
Avskrivninger og verdiendringer	128 500	141 905
Lønns- og personalkostnader	12 322 300	9 285 959
Honorarer tillitsvalgte	663 200	644 000
IKT-kostnader	832 709	444 812
Godtgjørelse til revisor (inkl. mva)	206 375	326 850
Andre kostnader	5 417 913	5 035 577
Avgitt kostnader knyttet til mottatt provisjon	-14 580 406	-11 467 899
Avgitt lønns- og personalkostnader salg	-2 500 048	-2 074 426
Øvrige salgskostnader	-1 420 467	-1 394 997
Sum	1 070 075	941 782
Salgskostnader		
Lønns- og personalkostnader	2 500 048	2 074 426
Provisjon	10 295	13 109
Øvrige salgskostnader	1 420 467	1 376 002
Sum	3 930 810	3 463 536

6. LØNN OG GODTGJØRELSE

	2020	2019
Lønns- og personalkostnader		
Lønn	7 473 378	6 530 775
Arbeidsgiveravgift	2 180 688	1 608 530
Pensjonskostnader - innskuddsbasert pensjonsordning	335 718	289 898
Pensjonskostnader - avtalefestet pensjon (AFP)	109 152	115 846
Pensjonskostnader - ytelsesbasertbasert pensjonsordning	1 753 052	244 336
Andre personalkostnader	470 311	496 574
Sum lønns- og personalkostnader	12 322 300	9 285 959
Gjennomsnittlig antall årsverk	11,2	11
Lønn/godtgjørelse til		
-Daglig leder	1 794 315	1 576 478
-Årets pensjonsopptjening daglig leder	196 090	192 997
Honorar styret		
Jan Helge Ekeren	184 000	101 100
Jostein Bjørge	0	75 600
Dagfinn Edvardsen	82 800	77 100
Kari Marie Engnæs	82 800	77 100
Heidi Horn Mossing	82 800	77 100
Inger Knoph Tingelstad	82 800	77 100
Stine Lunde Lynne	2 800	2 800
Hans Gustav Borch	5 600	8 400
Hanne Thoen	5 600	7 700
	529 200	504 000

Honorar tildelingskomite Varigfondet		
Hilde Roen Munkelien	15 400	0
Kari Marie Engnæs	11 200	14 000
Gudbrand Tingelstad	11 200	16 800
Heidi Horn Mossing	11 200	0
Sum	49 000	30 800
Honorar valgkomite	34 600	8 400
Honorar Generalforsamling	50 400	100 800
Spesifikasjon av revisors godtgjørelse:		
Revisjon	140 000	140 000
Revisjon - rådgivning skatt	50 720	44 125
Rådgivning - annen rådgivning	68 155	66 725
Periodisering	-52 500	76 000
Sum	206 375	326 850

7. ANDRE FORSIKRINGSRELATERTE DRIFTSKOSTNADER

	2020	2019
Kostnader knyttet til mottatt provisjon	14 580 406	11 467 899
Utbetalt garantiordningen	0	18 792
Sum andre forsikringsrelaterede driftskostnader	14 580 406	11 486 691

8. TRANSAKSJONER MELLOM VARIG HADELAND FORSIKRING OG GJENSIDIGE FORSIKRING ASA

Til gode hos andre forsikringselskaper

Våre tilgodehavender fra Gjensidige Forsikring ASA er inkludert i «andre fordringer» med kr 5 908 512.

Etter at det ble klart at samarbeidsavtalen med Gjensidige ikke ble fornyet fra 01.01.21, endret Gjensidige metoden for avregning av provisjoner i midten av 2020 og har holdt tilbake provisjoner med ca. kr 4,8 mill. Vi bestrider denne endringen i metode for avregning og har tatt ut stevning mot Gjensidige. Saken forventes å komme opp til behandling i andre halvår 2021. Vi mener at endringen i provisjonsavregning strider mot samarbeidsavtalen vi har hatt med Gjensidige og har inntektsført ikke utbetalte provisjoner.

Andre forsikringsrelaterede inntekter (provisjoner)

Vi mottar provisjon for salg av forsikringer fra Gjensidige Forsikring ASA, Gjensidige Pensjonsforsikring AS og Gjensidige Bank ASA. Provisjonene fordeler seg slik:

	2020	2019
Mottatt provisjon fra Gjensidige Forsikring ASA	10 682 699	10 084 035
Mottatt provisjon fra Gjensidige Pensjonsforsikring AS	172 586	164 287
Mottatt provisjon fra Gjensidige Bank ASA	0	13 681
Mottatt provisjon fra andre	8 750	0
Sum andre forsikringsrelaterede inntekter	10 864 035	10 262 003

Administrasjonskostnader

Gjensidige Forsikring ASA yter tjenester på flere områder som vi betaler godtgjørelse for. I resultatregnskapet er disse kostnadene inkludert i Forsikringsrelaterede administrasjonskostnader.

	2020	2019
Kostnader brannforretningen	1 328 788	1 366 331
Kostnader øvrige tjenester	498 490	530 425

9. PENSJON

Varig Hadeland Forsikring er forpliktet til å ha en tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjeneste-pensjon. Foretakets pensjonsordninger oppfylder lovens krav.

Varig Hadeland Forsikring har både innskuddsbaserte og ytelsesbaserte pensjonsordninger for sine ansatte. Den ytelsesbaserte pensjonsordningen er lagt i en egen pensjonskasse og er lukket for nyansatte. Nyansatte blir meldt inn i den innskuddsbaserte pensjonsordningen.

Innskuddsbasert pensjonsordning

Innskuddspensjon er en privat pensjonsordning som er et supplement til folketrygden. Ytelsene fra pensjonsordningen kommer i tillegg til alderspensjon fra folketrygden. Pensjonsalder er 70 år.

Den innskuddsbaserte ordningen er en ordning hvor foretaket betaler faste innskudd til et fond eller en pensjonskasse, og hvor det ikke foreligger noen juridisk eller underforstått forpliktelse til å betale ytterligere innskudd. Satsene er syv prosent av lønn mellom 0 og 7,1 G og 20 prosent av lønn mellom 7,1 og 12 G.

Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnpensjon etter nærmere bestemte regler.

Ytelsesbasert pensjonsordning

Beskrivelse av ordningen

Alderspensjon sammen med ytelsene fra folketrygden og hensyntatt eventuelle fripoliser fra tidligere arbeidsforhold utgjør ca 70 prosent av lønn ved fratredelsesalder, forutsatt full opptjeningstid på 30 år. Pensjonsalderen er 70 år, men for assurandørene gjelder en pensjonsalder på 65 år.

Den ytelsesbaserte ordningen er en ordning som gir de ansatte kontraktmessige rettigheter til fremtidige pensjonsytelser. Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnpensjon etter nærmere bestemte regler.

I tillegg har Varig Hadeland Forsikring pensjonsforpliktelser overfor enkelte arbeidstakere ut over den ordinære kollektivavtalen. Dette gjelder ansatte med lavere pensjonsalder, arbeidstakere med lønn over 12 G og tilleggspensjoner.

Den ordinære alderspensjonen er en sikret ordning hvor arbeidsgiver bidrar med innbetaling til pensjonsmidler. Pensjon ut over den ordinære kollektivavtalen er en usikret ordning som betales over driften.

Aktuarielle forutsetninger

Fastsatte aktuarielle forutsetninger fremkommer av tabellen. Diskonteringsrenten er den forutsetningen som har størst innvirkning på verdien av pensjonsforpliktelsen. Lønsregulering, pensjonsregulering og G-regulering er basert på historiske observasjoner og forventet fremtidig inflasjon. Lønnsveksten er satt til 2,65 prosent (3,14), og er justert for alder basert på avtagende lønnskurve. Den ettårige nominelle lønnsveksten 2020/2021 er beregnet til 1,13 prosent (1,63). Årsaken til den lave lønnsveksten er at pensjonsordningen er lukket for nye medlemmer og at gjennomsnittlig alder for ansatte medlemmer er 68,81 år (71,74).

Diskonteringsrenten er basert på en rentekurve som fastsettes med utgangspunkt i OMF-renten (obligasjoner med fortrinnsrett). Diskonteringsrenten er basert på observerte renter frem til cirka ti år. Markedets langsiktige syn på rentenivå er estimert basert på realrentekrav, inflasjon og fremtidig kredittrisiko. I perioden mellom de observerte renter og de langsiktige markedsforventninger er det gjort en interpolasjon. Det er således beregnet en diskonteringskurve for hvert år som det skal utbetales pensjon.

Sensitivitetsanalysen er basert på at kun én forutsetning endres om gangen og at alle andre holdes konstant. Dette er sjelden tilfelle da flere av forutsetningene samvarierer. Sensitivitetsanalysen er utarbeidet ved bruk av samme metode som er lagt til grunn i den aktuarielle beregningen av pensjonsforpliktelsen i balansen.

Risiko

Risiko i netto pensjonsforpliktelse er en kombinasjon av selve pensjonsordningen, pensjonsforpliktelsen, pensjonsmidler, finansieringsnivå og samvariasjon mellom pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Varig Hadeland Forsikring er utsatt for finansiell risiko siden pensjonsmidlene forvaltes i Gjensidige Pensjonskasse som en investeringsvalgportefølje. Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer, rentebærende verdipapirer og eiendom. Investeringer foretas hovedsakelig i verdipapirfond og obligasjoner. Den finansielle risikoen omfatter aksje-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko, hvorav den største risikofaktoren er renterisiko.

Finansiell risiko i pensjonsmidler estimeres ved bruk av definerte stressparametere for hver aktivaklasse samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer.

Pensjonsmidlene er høyere enn de beregnede pensjonsforpliktelsene. Imidlertid er bruken av pensjonsmidlene til å betale fremtidige premier begrenset, og det forventes at deler av overfinansieringen vil bli brukt til å øke pensjonsutbetalingene. En økning i forpliktelsene (som for eksempel som følge av rentefritak) vil bli delvis motvirket av en reduksjon i overfinansieringen. Renteoppgang leder til et fall i forpliktelsene som isolert sett kan lede til en økt overfinansiering. Risikofaktorene under må således ses i lys av overfinansieringen.

Renterisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot renterisiko ansees som moderat som følge av at markedsverdivektet durasjon er på ca 3,6 år. Porteføljeverdien vil falle med cirka 4,7 prosent ved et parallelt skift i rentekurven på pluss ett prosentpoeng.

Pensjonsforpliktelsen vil stige med 12,6 prosent ved et parallelt skift i hele rentekurven (rentefall) på minus et prosentpoeng. Verdien vil falle med 10,6 prosent ved en renteøkning på ett prosentpoeng.

Kredittrisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot kredittrisiko ansees som moderat. Hovedtyngden av pensjonskassens renteinvesteringer skal være innenfor «investment grade». Dersom kredittrisiko på global basis økte med en faktor tilsvarende den faktoren som brukes i stresstester for pensjonskasser (tilsvarende en forverring mot 99,5 prosent percentilen) ville det lede til et fall på cirka 9 prosent (uendret fra 2019) i obligasjonsporteføljen.

Pensjonsforpliktelsene er eksponert mot noe kredittrisiko da den norske OMF-renten, som er utgangspunkt for fastleggelsen av diskonteringsrente, inneholder en viss kredittrisiko.

Levetid og uførhet

Levetidsforutsetningene er basert på tabellen K2013BE som rapportert av FNO (Finans Norge) AS.

Uførehyppigheten er basert på tabellen IR73. Denne måler uførheten på lang sikt. Forekomsten av uførhet er lav sammenliknet med mange andre arbeidsgivere.

Selskapets ansatte kan bli involvert i større katastrofelignende hendelser som flyulykker, bussulykker, tilskuer til sportsarrangement eller hendelser på arbeidsplassen. Dersom en slik hendelse inntreffer vil pensjonsforpliktelsen kunne øke betraktelig. Det er investert i katastrofeforsikringer som gjør at selskapet får erstatning dersom en slik hendelse inntreffer.

Lønnsutvikling

De fremtidige pensjonsytelsene avhenger av den fremtidige lønnsutvikling og utviklingen i Folketrygdens grunnbeløp (G). Dersom selskapets lønnsutvikling er lavere enn økningen i G, reduseres ytelsene.

Lønnsvekst vil avvike fra den banen som er fastlagt ved at ansatte får høyere eller lavere lønnsvekst enn det som banen tilsier. Selskapet styrer lønnsutvikling for ansatte basert på tariffavtaler og individuelle avtaler. Fra år til år kan det forekomme hopp i lønnsnivå.

Dersom lønnsveksten blir ett prosentpoeng høyere vil det føre til 3,6 prosent økning av forpliktelsen. Dersom lønnsveksten blir ett prosentpoeng lavere fukker forpliktelsen med 2,9 prosent. Dersom G øker med ett prosentpoeng faller forpliktelsen med 1,4 prosent.

Minstekrav til nivået på pensjonsmidler

Pensjonsmidlene må tilfredsstillende visse minstekrav definert i norsk lov, forskrifter og pålegg fra Finanstilsynet.

Dersom nivået på pensjonsmidlene blir lavere enn en nedre grense, vil selskapet måtte innbetale ekstra pensjonsmidler for å dekke opp for den nedre grensen. Under visse forutsetninger vil også selskapet få tilbakebetalt pensjonsmidler.

I Gjensidige Pensjonskasse måles risiko basert på krav fastsatt av Finanstilsynet i form av stresstester. Disse testene skal reflektere 99,5 prosent «value at risk». Pensjonskassen har en solvenskapitaldekning på 138 % uten bruk av overgangsregler, noe som tilsier at det ikke er krav om å tilføre pensjonsmidler for å bedre pensjonskassens soliditet.

Privat avtalefestet pensjonsordning (AFP)

Varig Hadeland Forsikring er som medlem i FNO tilknyttet AFP-avtale for sine ansatte.

AFP er en ytelsesbasert ordning som er finansiert i fellesskap av svært mange arbeidsgivere.

Pensjonsordningens administrator har ikke fremlagt beregninger som fordeler pensjonsordningens midler eller forpliktelser til de enkelte medlemsforetakene. Foretaket innregner således ordningen som en innskuddsordning.

Dersom pensjonsordningens administrator framlegger slike fordelinger kan det lede til at ordningen skal innregnes som en ytelsesordning. Imidlertid er det vanskelig å fremkomme med fordelingsnøkler som kan aksepteres av foretaket. En fordelingsnøkkel basert på foretakets andel av samlet årlig lønn vil ikke kunne aksepteres da denne nøkkelen er for enkel og ikke vil reflektere de økonomiske forpliktelsene på en adekvat måte.

	Sikret 2020	Usikret 2020	Sum 2020	Sikret 2019	Usikret 2019	Sum 2019
Antall aktive medlemmer	4	1	5	4	1	5
Antall pensjonister	12	7	19	12	7	19
Nåverdi av pensjonsforpliktelsen						
Pr. 01.01	20 199 659	1 017 041	21 216 700	19 843 984	544 889	20 388 873
Korreksjon av åpningsbalansen			0			0
Årets pensjonsopptjening	227 353	50 830	278 183	229 545	27 410	256 955
Arbeidsgiveravgift av årets opptjening	43 424	9 709	53 133	43 843	5 235	49 078
Rentekostnad	430 953	22 370	453 322	591 351	16 114	607 464
Fjernet KPI-regulering av løpende pensjoner	0	0	0	0	0	0
Aktuarielle gevinster og tap	2 419 097	-50 002	2 369 095	1 174 424	434 910	1 609 333
Utbetalte ytelser	-1 399 075	-10 296	-1 409 371	-1 399 075	-9 670	-1 408 745
Arbeidsgiveravgift av innbetalte pensjonsmidler	-163 697	-1 967	-165 663	-229 871	-1 847	-231 717
Virksomhetssammenslutning	0	0	0	0	0	0
Virkning av den øvre grense for eiendelen	-1 005 925	0	-1 005 925	-54 542	0	-54 542
Kursendringer i utenlandsk valuta			0			0
Pr. 31.12	20 751 789	1 037 685	21 789 474	20 199 659	1 017 041	21 216 700
Beløp innregnet i balansen						
Nåverdi av pensjonsforpliktelsen	20 751 789	1 037 685	21 789 474	20 199 659	1 017 041	21 216 700
Avsetning engangskostnad flytting pensjon		1 922 876	1 922 876			
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	-23 413 183	0	-23 413 183	-22 332 224	0	-22 332 224
Netto pensjonsforpliktelse/(pensjonsmidler)	-2 661 395	2 960 561	299 166	-2 132 566	1 017 041	-1 115 525
Virkelig verdi av pensjonsmidlene						
Pr. 01.01	22 332 225	0	22 332 225	20 808 190	0	20 808 190
Renteinntekt	491 799	0	491 799	620 084	0	620 084
Avkastning ut over renteinntekt	1 131 184	0	1 131 184	1 099 515	0	1 099 515
Bidrag fra arbeidsgiver	1 020 747	1 967	1 022 713	1 433 382	1 847	1 435 228
Utbetalte ytelser	-1 399 075	0	-1 399 075	-1 399 075	0	-1 399 075
Arbeidsgiveravgift av innbetalte pensjonsmidler	-163 697	-1 967	-165 663	-229 871	-1 847	-231 717
Overtakelse/oppkjøp	0	0	0	0	0	0
Oppgjør	0	0	0	0	0	0
Pr. 31.12	23 413 183	0	23 413 183	22 332 225	0	22 332 225
Pensjonskostnad innregnet i resultatet						
Årets pensjonsopptjening	227 353	50 830	278 183	229 545	27 410	256 955
Rentekostnad	430 953	22 370	453 322	591 351	16 114	607 464
Renteinntekt	-491 799	0	-491 799	-620 084	0	-620 084
Fjernet KPI-regulering av løpende pensjoner	0	0	0	0	0	0
Arbeidsgiveravgift	43 424	9 709	53 133	43 843	5 235	49 078
Pensjonskostnad	209 931	82 909	292 840	244 655	48 759	293 413
Kostnader er innregnet i følgende regnskapslinje i resultatregnskapet						
Forsikringsrelaterte adm.kostnader inkl. provisjon for mottatt gjenforsikring og salgskostnader	209 931	82 909	292 840	244 655	48 759	293 413

	Sum 2020	Sum 2019
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel innregnet i andre inntekter og kostnader		
Akkumulert beløp pr. 01.01.	12 400 844	11 945 568
Avkastningen på pensjonsmidler	-1 131 184	-1 099 515
Endringer i demografiske forutsetninger	691 663	1 123 330
Endringer i økonomiske forutsetninger	1 677 431	486 003
Virkningen av den øvre grensen for eiendelen	-1 005 925	-54 542
Akkumulert beløp pr. 31.12.	12 632 829	12 400 844
Aktuarielle forutsetninger		
Diskonteringsrente	1,67 %	2,21 %
Lønnsregulering	2,65 %	3,14 %
Endring i folketrygdens grunnbeløp	2,77 %	3,14 %
Pensjonsregulering	0,00 %	0,00 %
Øvrige spesifikasjoner		
Beløp innregnet som kostnad for bidrag til den innskuddsbaserte pensjonsordningen	335 718	289 898
Beløp innregnet som kostnad for bidrag til Fellesordningen for LO/NHO	109 152	115 846
Forventet innbetaling til Fellesordningen for LO/NHO neste år	109 261	115 962
Forventet innbetaling til den ytelsesbaserte pensjonsordningen neste år	1 047 750	1 020 747

Endring i pensjonsforpliktelse

Prosent

	2020	2019
Sensitivitet		
10 % økt dødelighet	-4,50 %	-0,50 %
10 % redusert dødelighet	3,30 %	6,85 %
+ 1 %-poeng diskonteringsrente	-10,20 %	-5,85 %
- 1 %-poeng diskonteringsrente	13,90 %	16,21 %
+ 1 %-poeng lønnsjustering	5,40 %	7,64 %
- 1 %-poeng lønnsjustering	-3,90 %	0,54 %
+ 1 %-poeng G-regulering	-1,80 %	2,32 %
- 1 %-poeng G-regulering	2,10 %	5,19 %
+ 1 %-poeng pensjonsregulering	11,10 %	13,69 %
- 1 %-poeng pensjonsregulering	0,00 %	3,70 %

	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsett.teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsett.teknikk basert på ikke obs. markedsdata	SUM pr. 31.12.2020
Verdsettelseshierarki 2020				
Aksjer og andeler	-	4 588 984	-	4 588 984
Obligasjoner	-	18 519 828	-	18 519 828
Derivater	-	304 371	-	304 371
Sum	-	23 413 183	-	23 413 183

	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsett.teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsett.teknikk basert på ikke obs. markedsdata	SUM pr. 31.12.2019
Verdsettelseshierarki 2019				
Aksjer og andeler	-	1 920 571	-	1 920 571
Obligasjoner	-	19 853 348	-	19 853 348
Derivater	-	558 306	-	558 306
Sum	-	22 332 225	-	22 332 225

10. SKATT

	2020	2019
Midlertidige forskjeller		
Tap på fordringer		
Driftsmidler	-5 455 735	-5 672 990
Pensjonsforpliktelse/-midler	-299 166	1 115 525
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	-5 754 901	-4 557 465
Estimatavvik pensjonsforpliktelse mot egenkapitalen		
Sum midlertidige forskjeller over resultatet	-5 754 901	-4 557 465
Aksjer, andeler, obligasjoner og øvrige verdipapirer	331 605	363 767
Fremførbart underskudd	-2 767 719	0
Netto midlertidige forskjeller	-8 191 015	-4 193 698
Utsatt skattefordel	2 047 754	1 048 425
Utsatt skatt knyttett til avvikling av sikkerhetsavsetning		
Reklassifisering av sikkerhetsavsetning med virkning fra 01.01.2016. Inntektsføres 1/10 pr. år	7 042 476	8 048 544
Utsatt skatt	-1 760 619	-2 012 136
Utsatt skatt/(utsatt skattefordel) direkte mot egenkapitalen	309 514	365 337
Utsatt skatt/(utsatt skattefordel) over resultatet	941 333	-450 158
Endring balanseført utsatt skatt/utsatt skattefordel	1 250 847	-84 821
Beregning av skattepliktig inntekt		
Resultat før skattekostnad	11 135 674	31 206 188
Estimatavvik pensjonsforpliktelser	-231 985	-455 276
Regnskapsmessig gevinst ved salg av aksjer	-13 699 274	-10 368 057
Netto verdiendring finansielle omløpsmidler	-252 043	-8 597 767
Aksjeutbytte og avkastning etter fritaksmetoden	-2 493 525	-5 479 422
Tilbakeføring 3 % av skattefrie inntekter etter fritaksmetoden	74 806	164 383
Inntektsføring 10 % av sikkerhetsavsetning	1 006 068	1 006 068
Skatt av formue	264 080	253 322
Andre permanente forskjeller	231 044	204 341
Endring i midlertidige forskjeller	1 197 436	-1 128 095
Endring fremførbart underskudd	2 767 719	0
Skattepliktig inntekt	0	6 805 685
Spesifikasjon av betalbar skatt		
Betalbar skatt av inntekt	0	1 701 421
Betalbar skatt av formue	264 080	253 322
Betalbar skatt i balansen	264 080	1 954 743
Spesifikasjon av skattekostnad		
Betalbar skatt av inntekt	0	1 701 421
Endring utsatt skatt/utsatt skattefordel	-941 333	450 158
Korreksjon tidligere år	10 544	-15 299
Skattekostnad i regnskapet	-930 789	2 136 280
Klassifisering av formuesskatt		
Formuesskatt er fra 2020 klassifisert som andre kostnader	264 080	253 322
Avstemming av skattekostnad		
Skattekostnad i regnskapet	-930 789	2 136 280
Skatt av resultat før skattekostnad	2 783 919	7 801 547
Forsk. mellom årets skattekostn.og 25 % av res.før skatt	-3 714 708	-5 665 267
Forklaring på hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 25 % av resultatet før skatt		
Skatt av midlertidige forskjeller verdipapirer	-8 041	54 314
Skatt av permanente forskjeller	-3 717 211	-5 704 283
Korreksjon tidligere år	10 544	-15 299
Sum differanse	-3 714 708	-5 665 267

11. EIERBENYTTET EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR

	Eierbenyttet eiendom	Anlegg og utstyr
Anskaffelseskost pr. 01.01.19	9 914 118	1 240 847
Tilgang i året		830 001
Utrangert		
Avgang i året		-679 900
Anskaffelseskost pr.31.12.19	9 914 118	1 390 948
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 01.01.19	-7 671 475	-972 786
Årets ordinære avskrivninger	-6 936	-141 904
Tap ved verdifall innregnet i resultatet i perioden		
Tilbakeført utrangert		
Avgang ordinære avskrivninger		535 677
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 31.12.19	-7 678 411	-579 013
Bokført verdi 31.12.19	2 235 707	811 935
Avskrivningsmetode	Lineært	Lineært
Utnyttbar levetid (år)	33 år	5 – 7 år
	Eierbenyttet eiendom	Anlegg og utstyr
Anskaffelseskost pr. 01.01.20	9 914 118	1 390 948
Tilgang i året		
Utrangert		
Avgang i året		
Anskaffelseskost pr.31.12.20	9 914 118	1 390 948
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 01.01.20	-7 678 411	-579 013
Årets ordinære avskrivninger	-6 937	-128 500
Tap ved verdifall innregnet i resultatet i perioden		
Tilbakeført utrangert		
Avgang ordinære avskrivninger		
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 31.12.20	-7 685 348	-707 513
Bokført verdi 31.12.20	2 228 770	683 435
Avskrivningsmetode	Lineært	Lineært
Utnyttbar levetid (år)	33 år	5 – 7 år
	2020	2019
Markedsverdi av tomter og eierbenyttede eiendommer (skjønn)	11 600 000	11 600 000
Balanseført verdi av tomter og eierbenyttede eiendommer	2 228 770	2 235 707
Merverdi utover balanseført verdi	9 371 230	9 364 293

12. FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER

Virkelig verdi

Finansielle eiendeler og forpliktelser som innregnes til virkelig verdi har balanseført verdi lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Instrumenter klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av instrumentene.

Nedenfor redegjøres for de ulike verdsettelsesnivåene og hvilke finansielle eiendeler/forpliktelser som inngår på hvilke nivåer.

Kvoterte priser i aktive markeder

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendel/forpliktelses virkelige verdi. En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på kvoterte priser i aktive markeder dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessig forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. Finansielle eiendeler/forpliktelser som verdsettes basert på kvoterte priser i aktive markeder klassifiseres som nivå én i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå én i verdsettelseshierarkiet:

- Børsnoterte aksjer
- Stats- og statsgaranterte obligasjoner/verdipapirer med fast avkastning
- Børsnoterte fond (ETF)
- Børsnoterte ansvarlige lån

Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi av finansielle eiendeler/forpliktelser fortrinnsvis ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle eiendeler/forpliktelser er klassifisert som nivå to i verdsettelseshierarkiet:

- Valutaterminer, aksjeopsjoner, fremtidige renteaftaler og valutawapper hvis virkelige verdi er derivert fra verdien av underliggende instrumenter. Derivatene i disse kategoriene verdsettes ved hjelp av allment brukte verdsettelsesmetoder for derivater (opsjonsprisindekser etc.).
- Aksjefond, obligasjonsfond, hedgefond og kombinasjonsfond hvis virkelige verdi er bestemt å bakgrunn av verdien av instrumentene som fondene har investert i.
- Sertifikater, obligasjoner og indeksobligasjoner som ikke er noterte, eller som er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene i disse kategoriene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt.

Verdsettelse basert på ikke-observerbare markedsdata

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, verdsettes finansielle eiendeler/forpliktelser ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på kvoterte priser i aktive markeder, og heller ikke er basert på observerbare markedsdata. Finansielle eiendeler/forpliktelser som er verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet:

- Unoterte private equity-investeringer (PE) og lokale eiendomsinvesteringer.
- PE-investeringene som ikke er organisert som fond verdsettes ved hjelp av kontant-strømsanalyser, prismultipler og nylige markedstransaksjoner. PE-investeringene som er organisert som fond verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier (Net Asset Value) fra fondsforvaltere i henhold til IPEV-retningslinjer (International Private Equity and venture capital Valuation) fastsatt av Equity Venture Capital Association. NAV-verdiene fastsettes av fondsforvaltere ved hjelp av den/de verdsettelsesmetoder i IPEV-retningslinjene som anses som best egnet til å estimere virkelig verdi, gitt de faktiske omstendigheter, for hver underliggende investering. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering. NAV-verdiene justeres deretter for objektive hendelser i de enkelte fond siden forrige rapporteringsdato. Den typiske objektive hendelse er utvikling i verdi på underliggende børsnoterte selskaper siden siste rapportering fra fondet.
- Eiendomsfond. Eiendomsfondene verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier fra fondsforvaltere. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering.
- Varig Hadeland Forsikring egne utlån

Verdsettelsesprosess finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre

Investeringsansvarlig i samråd med daglig leder fastsetter hvilke verdsettelsesmodeller som skal benyttes ved verdsettelse av finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet. Evaluering av modellene gjøres ved behov. Investeringenes virkelige verdier og resultater samt overholdelse av fastsatte rammer rapporteres ukentlig til daglig leder samt månedlig til styret.

Sensitivitet finansielle eiendeler nivå tre

Sensitivitetsanalysen for finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata viser resultateffekten av realistiske og plausible markedsutfall. Generelle markedsnedgang eller forverrede framtidssutsikter kan påvirke forventning om fremtidige kontantstrømmer eller anvendte multipler som igjen vil medføre at verdien reduseres. Et verdifall på ti prosent anses som et realistisk og plausibelt markedsutfall for både aksjer og andeler, samt rentebærende verdipapirer som inngår i nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

	Balanse- ført verdi 31.12.2020	Virkelig verdi 31.12.2020	Balanse- ført verdi 31.12.2019	Virkelig verdi 31.12.2019
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	177 997 320	177 997 320	134 511 839	134 511 839
Rentebærende verdipapirer	54 303 952	54 303 952	86 529 422	86 529 422
Utlån og fordringer				
Utlån	7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
Fordringer i forbindelse med direkte forretning og gjenforsikring	18 614 052	18 614 052	11 176 423	11 176 423
Andre fordringer	5 387 849	5 387 849	3 859 690	3 859 690
Kontanter og bankinnskudd	6 691 589	6 691 589	5 806 570	5 806 570
Sum finansielle eiendeler	269 994 763	269 994 763	248 883 945	248 883 945
Finansielle forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til amortisert kost				
Ansvarlig lån	0	0	0	0
Andre forpliktelser	11 103 202	11 103 202	13 582 546	13 582 546
Forpliktelser i forbindelse med forsikring og gjenforsikring	0	0	0	0
Forpliktelser innen konsernet	0	0	0	0
Sum finansielle forpliktelser	11 103 202	11 103 202	13 582 546	13 582 546

	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsett. teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsett. teknikk basert på ikke obs. markedsdata	SUM
Verdsettelseshierarki 2020				
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	107 954 134		70 043 186	177 997 320
Rentebærende verdipapirer		54 303 952	-	54 303 952
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost				
Utlån		7 000 000		7 000 000
Verdsettelseshierarki 2019				
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	101 774 489	10 000	32 727 350	134 511 839
Rentebærende verdipapirer		86 529 422		86 529 422
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost				
Utlån		7 000 000		7 000 000

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 2020

	Aksjer og andeler	Rentebærende verdipapirer	Sum
Pr. 1.1.2020	32 737 350	-	32 737 350
Netto realisert/urealisert gevinst over resultatet	1 270 151	-	1 270 151
Kjøp	37 989 910	-	37 989 910
Salg	(1 954 225)	-	(1 954 225)
Oppgjør	-	-	-
Overføring til/fra nivå 3	-	-	-
Pr. 31.12.2020	70 043 186	-	70 043 186
Andel av netto realisert/urealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumenter som ennå eies pr. 31.12.2020	1 270 151	-	1 270 151

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 2019

	Aksjer og andeler	Rentebærende verdipapirer	Sum
Pr. 1.1.2019	34 520 493	-	34 520 493
Netto realisert/urealisert gevinst over resultatet	(1 275 398)	-	(1 275 398)
Kjøp	3 455 100	-	3 455 100
Salg	(3 962 845)	-	(3 962 845)
Oppgjør	-	-	-
Overføring til/fra nivå 3	-	-	-
Pr. 31.12.2019	32 737 350	-	32 737 350
Andel av netto realisert/urealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumenter som ennå eies pr. 31.12.2019	(1 275 398)	-	(1 275 398)

13. AKSJER OG ANDELER

<i>Norske aksjer</i>	Org.nr.	Markedsverdi
HAPRO AS	923 971 025	50 000
Landbrukets Fagråd Hadeland Ba	911 900 114	15
Hadelandshagen AS	993 433 055	100 000
HB Handelseiendom AS	913 742 648	162 646
Holma Næringsbygg AS	914 446 376	174 500
Karihaugveien AS	915 197 787	5 090 300
Pareto PE II AS	991 478 523	372 035
DNB Private Equity I ASA	990 953 155	1 166 500
Bryggerikvartalet AS	912 977 706	10 543 200
Inkognitogaten 33 A AS	916 827 784	6 960 000
Pilestredet Park 7 AS	919 838 450	7 160 000
Ramsalt Hotell Holding AS	921 736 487	2 764 080
Bileiendom Holding AS	921 736 347	4 000 000
Frende Holding AS	991 410 325	31 499 910
Sum norske aksjer		70 043 187
<i>Norske aksjefond</i>	Org.nr.	Markedsverdi
Alfred Berg Aktiv	965 713 700	16 998 310
Sum norske aksjefond		16 998 310
<i>Utenlandske aksjefond</i>		Markedsverdi
RBC Global Equity Focus Fund NOK hedged		4 443 328
Veritas Global Focus Fund USD C		11 885 879
AKO Global Long Only UCITS Fund DF1 USD		7 716 280
AKO Global Long Only UCITS Fund CF1 NOK		7 738 356
Fundsmith Equity Fund Feeder		11 035 346
Arctic Norwegian Value Creation D NOK		18 483 502
AKO Global Long Only UCITS Fund C1 NOK		2 020 658
Veritas Global Focus Fund NOK E		3 579 245
SGA Global Growth Fund USD D Acc		9 307 272
SGA Global Growth Fund NOK Hedged		5 610 352
T. Rowe Price Global Focused Growth Standard		9 135 605
Sum utenlandske aksjefond		90 955 823
Sum aksjer og andeler		177 997 320

14. UTLÅN OG FORDRINGER

	2020	2019
Utlån og fordringer som måles til amortisert kost		
Ansvarlig lån	7 000 000	7 000 000
Sum utlån og fordringer som måles til amortisert kost	7 000 000	7 000 000

	2020	2019
Utlån og fordringer som måles til virkelig verdi		
Innskudd hos kredittinstitusjoner	2 701 046	1 500 648
Sum utlån og fordringer som måles til virkelig verdi	2 701 046	1 500 648

15. EGENKAPITAL

Opptjent egenkapital

Naturskadefond

Driftsresultat fra den obligatoriske naturskadeforsikringen skal reguleres mot naturskadekapitalen. Naturskadekapitalen er bunden kapital og

kan bare benyttes til erstatninger etter naturskader i Norge. Med naturskade forstås skade som direkte skyldes naturulykke, så som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd.

Garantiordningen

Avsetning til garantiordning er bunden kapital og skal gi sikkerhet for at forsikringstakerne etter direkte skadeforsikringsavtaler avsluttet i Norge mottar riktig oppfyllelse av forsikringskrav som følger av avtalen.

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel består av avkastning på pensjonsmidler ut over renteinntekt samt gevinster/tap som oppstår ved endring av de aktuarielle forutsetninger som benyttes ved beregning av pensjonsforpliktelse.

Annen opptjent egenkapital

Annen opptjent egenkapital er kundenes balanseførte egenkapital som består av årets og tidligere års resultat og inkluderer også avsetninger til pliktige fond (naturskadefond, garantiordning). Andel av årets overskudd som ikke utbetales som utbytte tilføres annen opptjent egenkapital. Ved underskudd blir opptjent egenkapital redusert.

16. AVSETNINGER OG ANDRE FORPLIKTELSER

	2020	2019
Varigfondet – gjenstående utbetalinger av vedtatte tildelinger	803 942	871 900
Varigfondet – forskudd	-7 884	-135 548
Sum avsetning Varigfondet	796 058	736 352
Leverandørgjeld	28 681	127 327
Skyldig offentlige avgifter	980 988	830 137
Gjeld Norsk Naturskadepool	246 338	235 448
Gjeld Gjensidigestiftelsen	0	2 782 510
Andre forpliktelser	192 499	0
Sum andre forpliktelser	2 244 564	4 711 774

Avsatt, ikke betalt utbytte

Avsetningen gjelder kundeutbytte for 2020 og er en forpliktelse overfor Gjensidigestiftelsen. Forpliktelsen er ikke gjort opp fordi Varig Hadeland Forsikring mener at Gjensidigestiftelsen ikke har oppfylt sine forpliktelser som ligger til grunn for deltakelse vedrørende kundeutbyttet.

17. BETINGEDE FORPLIKTELSER

	2020	2019
Garantier og kommittert kapital	2 334 420	2 334 420
Brutto garantier		
Kommittert kapital, ikke innbetalt	178 200	183 714

18. HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Effekten av korona pandemien har ikke påvirket verdipapirmarkedet vesentlig etter balansedagen, men kan fortsatt ha betydning for finansinntektene i selskapet. Foretaket har opprettholdt sin aksjeandel i tråd med kapitalforvaltningsstrategien.

Fra 01.01.21 er Varig Hadeland Forsikring i samarbeid med Frende og i konkurranse med Gjensidige. Gjennom 2021 vil kundene, som selskapet har hatt felles med Gjensidige, måtte ta et valg om de skal fortsette i selskapet eller bli kunde hos Gjensidige eller andre selskaper. Gjensidige har, som ventet, vært aggressive i kampen om kundene. Varig Hadeland Forsikring opplever imidlertid stor lojalitet fra kundene. Det vil allikevel være en del kunder som ikke blir med Varig Hadeland Forsikring fra i løpet av 2021. Konsekvensen av dette vil være redusert forsikringsvolum og reduserte provisjonsinntekter.

Deloitte AS
Lidskjalgutua 1
NO-2750 Gran
Norway

Tel: +47 400 34 100
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Varig Hadeland Forsikring

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Varig Hadeland Forsikrings årsregnskap som viser et overskudd på kr 11 892 475. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, oppstilling av endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge og forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsforetak (FOR-2015-12-18-1775)

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for

å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Andre forhold

Selskapet har ikke behandlet skattetrekkmidler i samsvar med bestemmelsene i skattebetalingsloven § 5-12.

Trondheim, 26.03.2021
Deloitte AS

Per Forseth
statsautorisert revisor

Definisjoner – faguttrykk

Premie

Premie er den betalingen vi mottar for å dekke en risiko.

Brutto premie

Premie som kommer enten direkte fra våre forsikringstakere, fra forsikringer vi har sammen med andre forsikringsselskaper eller fra risiko vi overtar fra andre selskaper.

Premie til reassurandør

Premie til andre selskaper for at de skal overta deler av store forsikringsrisiko for oss. Vi er ansvarlig for at forsikringstakeren får full erstatning når skaden inntreffer.

Uopptjent premie

Premie som vi har mottatt, men som gjelder risiko neste år.

Endring i uopptjent premie for egen regning

Forskjellen mellom den uopptjente premie ved utgangen av regnskapsåret og den som var uopptjent da regnskapsåret begynte.

Opptjent premie for egen regning

Premie for den delen av forsikringsrisikoen som tilhører regnskapsåret.

Brutto betalte erstatninger

Omfatter direkte erstatninger til egne forsikringstakere og erstatninger på forsikringer overtatt fra andre selskaper.

Reassurandørens andel

Når skaden inntreffer, svarer reassurandørene for en del av erstatningen i forhold til den risiko de har overtatt.

Endring i oppgjorte erstatninger for egen regning

Forskjellen mellom de oppgjorte erstatningene ved utgangen av regnskapsåret og de som ennå var oppgjorte da regnskapsåret begynte.

Erstatninger for egen regning

Erstatninger som er inntruffet tidligere år og virkelig erstatningsbeløp når skaden er ferdig oppgjort.

Provisjon

Som godtgjørelse for salg av forsikringer mottar vi provisjon fra samarbeidende selskaper.

Provisjon fra reassurandører

Provisjon som vi har mottatt fra selskaper hvor vi har reasurert deler av vår risiko.

Ansvarlig kapital

Ansvarlig kapital er den kapital som kan medregnes ved beregning av kapitalkravene etter myndighetenes forskrifter. Ansvarlig kapital kan bestå av kjernekapital, tilleggskapital, samt generelle reserveavsetninger med tillegg av uspesifiserte tapsavsetninger i en overgangsperiode.

Solvenskapital

Egenkapital inkl. Naturskadefond, garantifond, sikkerhetsavsetning, reassuransavsetning og administrasjonsavsetning.

Solvensgrad

Solvenskapital i prosent av premier for egen regning.

Bestandspremie

Totale premieinntekter innenfor brann, spesial, motorvogn og natur.

Forvaltningskapital

Sum eiendeler med tillegg av tapsavsetninger utlån.

Skadereserve

Penger avsatt til skader. Forvaltes på våre vegne av Gjensidige Forsikring ASA.

Skadeprosent

Brannerstatninger målt mot opptjente branninntekter.

Kostnadsandel

Sum driftskostnader i prosent av premier for egen regning.

HJERTESTARTERE

Utplassert av Varig Hadeland Forsikring

Hjertestartere redder liv!

Mange liv kan reddes så fremt de første minuttene brukes på riktig måte.

- **Ring 113**
- **Påbegynn hjerte-lungeredning og hent deretter en hjertestarter**

Det som vanligvis skjer er at de elektriske signalene i hjertet forstyrres, og dette fører til at hjertet begynner å flimre, som deretter påvirker hjertets evne til å pumpe blod og forsyne kroppen med oksygen. Et elektrisk støt med en hjertestarter kan ofte få hjertet til å slå igjen, men tid er avgjørende. For hvert minutt som går minskes sjansen for vellykket hjertestart med 10 prosent.

Oversikt over alle hjertestartere finner du på norskhjertestarterregister.no

Finner du ikke din hjertestarter i hjertestarterregisteret? Husk at denne må registreres på 113.no

VARIGFONDET

Varigfondet har hatt hjertestarterkampanje på Hadeland i 4 år og delt ut 67 hjertestartere. Med dette mener vi at Hadeland er blitt tryggere.

Vi støtter lokalsamfunnet

Varigfondet ble etablert i 2014. Med fondet støtter vi lag, organisasjoner og aktiviteter som er med på å gjøre Hadeland tryggere.

14 000 000,-

Er delt ut til lag og foreninger siden 2015

3 000 000,-

Er delt ut til lag og foreninger i løpet av 2020

67

Hjertestartere har vi plassert ut over hele Hadeland

750

Personer har fått livredningskurs i løpet av disse fem årene

25

Livbøyer med stativ er gitt og satt opp på mange lokale badeplasser

Vi gjør Hadeland tryggere!

**VARIG
HADELAND
FORSIKRING**

Storgata 34, 2750 Gran
E-post: post@varighadeland.no
Telefon: 61 32 72 50

varighadeland.no
facebook.com/VarigHadeland
nyhetsbrev@varighadeland.no

Org.nr. 958 223 382